

Scriitorii scriu pentru Pace

Versiunea completă

*

Editura SAGA - 2022

**Fundația SAGA
pentru Cultură**

Editura SAGA - Israel

JURNAL

ISRAELIAN

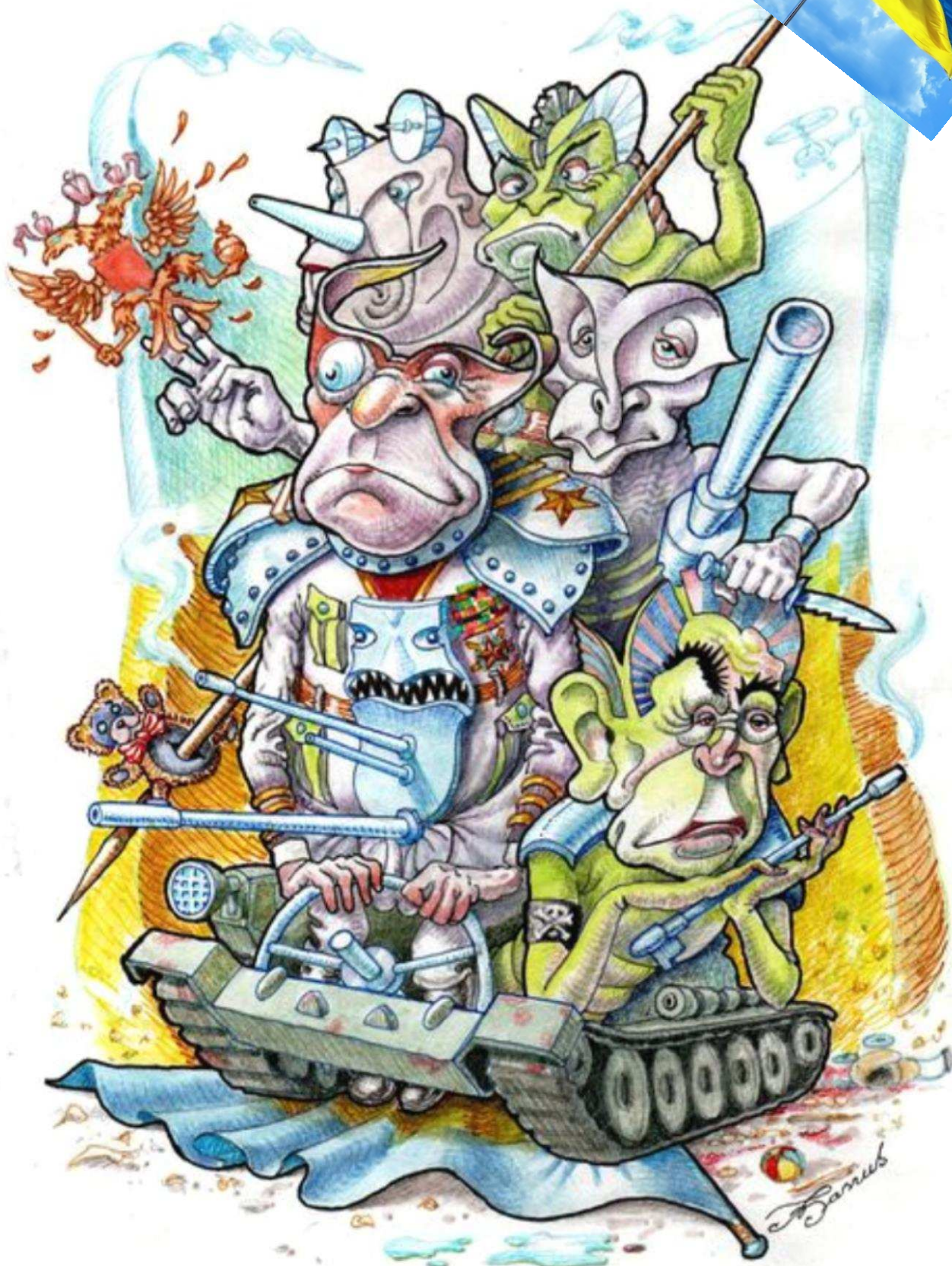

Scriitorii scriu pentru Pace - I

Martie 2022
Editura SAGA

Editor: Adrian Grauenfels

Desene: Tudor Banus, Sergio,
Beatrice B, Banksy, Bruno Herscovici,
Mugurel Barbulescu, Anath Hanit,
Arie Lamdan, Baruch Elron

CUPRINS

ANGELA FURTUNA	4
Adrian Grauenfels	5
ELSA DORVAL TOFAN	6
Beatrice Bernath	7
Menachem M. Falek	8
Mihai Batog-Bujeniță	10
Veronica Pavel Lerner	12
Emanuel Pope	13
Dan Romascanu	14
LIVIU ANTONESEI	15
Dr. Bruno Herscovici	17
Ioan Mircea Popovici	18
Dorina Popovici	19
Nicolae Coande	20
Testamentul lui Petru I	21
Roxana Medvețki	23
Adrian Munteanu	23
MARGA GRAUENFELS	24
DUMITRU ICHIM	24
Mircea Doreanu	26
Adriana Chidu	26
Julia Kakucs	27
Emilio Morenatti	28
Mugurel Barbulescu	30
Ana Paraschivescu	30
The Times of Israel	30
Paul Mircea Gorenici	31
Cezara Mucenic	32
Beatrice Bernath	33
Florea Miu	33
Julien Caragea	34
Silviu Ilievici	34
Anca Bukowski	37
FINAL	37
Rudy von Kronstadt	38
Adrian Grauenfels	39
Demolarea norilor Willa Carroll * & AG	39
*Rohan Chhetri	39

Claribel Alegria *	40
Hannah Aizenman	41
Dorin Popa	42
Ioan Mircea Popovici	42
Andreas Montag *	44
Bianca Marcovici	44
Lee Miller	45
Baruch Elron	48
Camelia Iuliana Radu	49
Andrei Schwartz	50
Beatrice Bernath	51
Henry Kissinger	53
Anath Hanit - Desene-Colaje	54
Alexandru Cazacu	55
Folclor	57
Sanda Tulics	57
Yuval Noah Harari	60
Vasile Popovici	61
Arie Lamdan	61
Istoria agresiunii – grafica de Eugen Matzota	63
Armanda FILIPINE	64
Anca Bukowski	64

ANGELA FURTUNA

Ucraina, 1 martie 2022

/

am fost în Ucraina
copil
ca să spun o poezie în limba interzisă română
la Codrii Cozminului
și să fiu ascultată de ceilalți copii
care spuneau și ei poezii
în limbile lor interzise -

/

pe străzile din Cernăuți, bătrânii
ne atingeau ca pe moaște
când auzeau că suntem din România,
pe furiș ne petreceau palma
pe creștet plângând tăcut

/

când am revenit acasă în Bucovina de dincoace
am povestit despre cât de bună
e hrișca
de dincolo
și ce frumos ne-am jucat de-a Baba oarba

/

n-a mai rămas nimic din poezia
aceea,
azi, după o jumătate de veac
când
o țară de biblie însângerate
vorbește numai limba psalmilor
iar păsările se tem să atingă spicele Ucrainei

/

șapte zile i-au trebuit lui Dumnezeu să pună
universul oamenilor la căruță și să dea bice
cailor
printre galaxii

/

dar în a șasea zi de la invadarea Ucrainei de către
Putin cel Groaznic
lumea s-a frânt
între miazăzi și miazănoapte:
prin Est intră convoaiele de tancuri
către Vest ies convoaiele de copii

**

Adrian Grauenfels

Războiul din noi - ziua 6

Uite vin rachete din spații incommensurabile
câte drame se întâmplă pe o hartă
culorile se iau la bătaie
un gard urlă la granița dintre culturi
mă pândește uitarea, deflagrația, interstițiul
pe alt ecran un conducător amenință cu fizica
nucleară

ne oprim, delende bellum !
pacea e palpabilă ca o pară coaptă
au venit păsări albastre să ciugulească morții
râd și pun puțin optimism în cuvinte

îmi place, după război, parcul plin de copii
zâmbetul mamelor calmate
numai ele pricep ce se întâmplă aici.

**

Ascult Scriabin și mă înfior, de unde găsesc unii
sensibilitate când afară mișună lupii și
corbii? Dacă eram Dante te luam cu mine în
infern, dar nu sunt sigur că aş fi găsit ieșirea
înapoi. Copiii mei m-ar fi uitat repede. Nici un
recviem nu s-a cântat pe stâncile locului în care
am fost văzuți ultima oară. Sigur, că și eu ca toți
ceilalți mă pregăteam de război. Dușmanul
oscila nehotărât între bombe cu nisip și cele
atomice. Se antrenau soldații pe un teritoriu
artificial deluros-găunos, antifascist și pur
sânge. Caii se curtau fără să le pese de rangul
călărețului. Săbiile erau ascuțite la extrem de doi
meșteri țigani care purtau mustați negre și dinți
de aur. Erau cei mai buni în branșă. Aveau
certificate și medalii de la împărat, bașca cereri
multiple de căsătorie de la văduve planturoase,
încă sexual active. În cele din urmă războiul s-
a amânat pentru că urma olimpiada de toamnă
și concursul de bridge pentru avansați, cu premii
extrem de grase. Nimeni nu putea refuză o masă
verde lângă ambasador. Ne-am așezat și noi
stânjeniți de cele 21 de tacâmuri personale pe
care nu știam să le potrivim bucatelor suculente,
gluten-free, care erau servite de eunuci depilați
și vaccinați kosher sub controlul rabinului.
Eram pe moment fericiți să ne putem pipăi pe
sub masă în timp ce se servea un vin de curmale,
vechi de 1000 de ani. Zâmbeam amândoi
prostește iar eu povesteam glume deochete
doamnei ambasador care râdea fals după

protocol. Se făcea de ziuă, trăsurile așteptau
nervoase sforăind în ceața dimineții care
mirosea a cetină și brad proaspăt decafeinat. Ai
pășit mândră în caleașcă îndreptându-ți trupul
zvelt sub privirea buimacă a vizitiului adormit.

**

Janus, monument pentru un soldat aproape mort

am nevoie să știu gustul laptelui tău
cum țâșnește el din rănilor unui soldat
cum se prelinge glorios peste morminte
cum trec anii în reducerea lor la neant
cum crește spicul înalt peste ogoare
cum se ițește floarea din bocancul ars de război
cum da vântul castanele jos, furtuna
cum scârție ele ancore,
vela, farul, oasele prizonierului
casa, patul, mansarda,
desenele făcute după Breughel
toate regretele tinereții mele...
cum picură ceața peste umerii poetului
căzuți și ei de atât zadar de vreme
privind în gol paharul cu lapte
și călimara lui, de mult secată.

ELSA DORVAL TOFAN

Copiii de le metrou

acești copii se recunosc între ei după brățările pe care mamele lor le-au pus la mâini, nume, prenume, grupa sangvină, după mirosul din stația de metrou, devenită casă. vorbesc aceeași limbă, când își vorbesc, în șoaptă sunt copii mari și cuminți, în vreme de război plânsul ajută inamicul, știu să îndure foamea, să-și potolească setea cu o picătură de apă, știu să închidă ochii și să-și imagineze, dacă nu mâine, poimâine cei mari au învins cei morți nu mai suferă, orașul e distrus, dar este al lor străzile fumegă, printre copaci vegetația își face drum. copiii de la metrou sunt deja oameni mari, transportă și păstrează stocul de arme, nu din plastic și tablă, din cele adevărate, știu să le încarce. știu să aducă pe lume alți copii, să-i încălzească, să-i aline, niciun adult oricât de obosit, de speriat nu poate să renunțe. când copiii tac, nedormiți pregătind arme, adulții înțeleg că nu viața lor e importantă, ci viața de mâine pentru care nicio moarte nu e prea puțin. căutătorii de eroi sunt pe un drum greșit copiii care vor vorbi mereu această limbă, stau ascunși.

**

Ticăloșita Babă

(din nou despre Baba Vanga)

văzuse ticăloasa râurile de sânge,
văzuse
cum întunericul ucidea vegetația,
răsuca asfaltul,
văzuse și disperarea, și suferința,
afurisită babă

văzuse moarte albă. nevăzătoarea,
vedea în obscuritate
apa solidificată devenită pământul,
expulzat din axă,
josnica babă nădejde nu vedea, doar
moarte. zeci și
zeci de ani, tiranul *vladi* cel nebun,

care va poseda
și îngenunchea chiar universul, spurcată
gura babei,
otrava-n ochii ei lipiți. prea multe transe,
interpretate
însă cu atenție, deslușit devenea mesajul.

servitorul poporului
își relevă numele, e limpede că Vanga nu
a putut să vadă
în subterane, ar fi văzut copiii de la metrou,
ar fi înțeles atunci că,
s-a înșelat, adevăratul nume era *mir*, și-ar fi

dat duhul
în timp ce
prezicerea
tenebroasă
se prefăcea
în speranță

**

Beatrice Bernath

lorem ibsum

să scriu exact ce trebuie dar vreau să-mi
construiesc zidul meu al meu.

poezirile voastre storc lacrimi de crocodil
cerul murdar de spaime
curge moloz și alte boli sociale
vreau zidul meu.

și cine mai hrănește pisicile sub dărâmături
zăpadă murdărită cu sânge de copii
oraș lugubru
alunecarea lumilor
în boala grandomaniei
dumnezeilor umani

vreau zidul meu.

viitorul se dă cu capul de zid

vreau zidul meu.

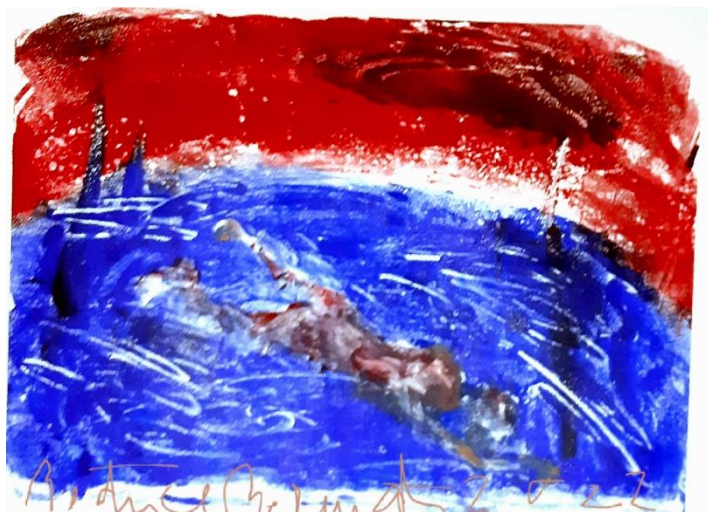
și hai azi să ne trimitem măștișoare
noi respectăm complezența
vom poetiza din nou doliul altora
măine.

dar nouă cine ne plânge frica
vreau zidul meu!

corbii țipă a ploaie
cobor să-mi hrănesc pisicile

strada pute a urină și apatie
marea vâlurește.

@bb

Menachem M. Falek

Iluminat

Bunicul meu era un cunoscut constructor de
coşuri de fabrici
Cand comunistii au intrat in Bucuresti
El statea zilnic
În fața casei sale, cu o secure ascuțită
În mâini
Ca să-și păzească cele cinci fete
De iluminatul invadator
Căruia îi plăceau blănurile, ceasurile Doxa
Și fecioarele lui tinere.

nici o dată nu l-am întrebat pe tata

cum la vîrstă de șapte ani
a lucrat la măcelărie singur
dacă a avut prieteni
și cum și-a terminat școala

ce a făcut cînd a fost dus la cîmpul de muncă
în cealaltă parte a imperiei iluminate
unde a dispărut restul familiei sale în timpul
războiului
cînd la întîlnit pe Dumnezeu prima dată
cum a supraviețuit și și-a construit din nou viața.

cum s-a simțit cînd a fost demisionat de la locul
de lucru
și membri de partid i-au luat locul
cum s-a simțit la vîrsta de patruzeci și doi de ani
cînd a părăsit tot ce a cunoscut
și a emigrat cu singurul lui băiat și soția sa
spre o țară necunoscută,
limba nouă
și cea simțit la circumcizia primului său nepot
două săptămîni înaintea ultimei lui internări la
spital.

la sfîrșitul zilelor lui
cînd tată nu mai răspundea la întrebări
am rămas rușinat lîngă patul lui
cel ce nu știa să întrebe
la timp.

După miezul nopții

Cînd toți dorm
Eu îl întreb pe Dumnezeu
Unde e în timpul războiului
Unde e acum, în epidemie,
De ce nu face nimic

Îi e frică de întrebare și se retrage în sine.

Eu nu renunț
Continui să întreb
Și caut în cealaltă parte a mea.

Calatorie

Ma aflu printre cei ce cauta pe dumnezeu
Cei se aduna pe marginea
marii meditereana
Si eu merg cu ei in calatoria lor

Daca ar venii figura sa abstracta
Si m-ar elibera de toate intrebarile
De sapatul inoptat sizific enervant
Iluzie dureoasa

Chiar poate ca imi voi oprii scrisul meu
raftul vinovăției
pe ecran se arată o dată și încă o dată și iarăși
asasinarea și noi am tăcut.

am adăugat pe raftul vinovăției
o nouă dată
și am băgat-o în dosarul remușcării.
am văzut-o zi de zi.
după aceea a devenit străvezie
și la sfârșit s-a evaporat.

am bagat în microunde tristețea oportunități
ratate
acoperite cu foița de plastic străveziu și subțire
și am apăsă butonul "defreeze".
apoi am trecut la canalul următor.

așteptare

văduvele stăteau în rând
și mamele
una după alta
sau poate una lângă cealaltă.

noaptea
ele visează din nou
același vis –
nouă luni
până la naștere
și momentul
de desfătare
a îmbrățișării.

diminețile
soarele
nu răsărea pe ele –
nouă măsuri de
suferință
și momentul prăbușirii
negre.

cei ce vin să consoleze intră și ies
și nu au ce condola...

**

RĂZBOIUL

Mihai Batog-Bujeniță

(science-fiction aproximativ)

Grișenka deschise ochii, se ridică cu greu din patul de fier aflat în birou și ieși afară. O sete cumplită îi ardea gâtlejul, iar capul și-l simțea de mărimea unui tanc mijlociu. Nu putea face alte comparații deoarece el, toată viața, fusese tanchist, iar în dimineața asta, în fața ochilor, avea tot tancuri. Unele grele, din acelea cu care era dotată divizia pe care o comanda, altele mijlocii, sau mici, fiindcă acelea mari nu-i încăpeau sub bonetă. Își trată setea arzătoare cu încă un gât de vodcă și hotărî că e timpul să facă o mică alergare pentru a mai alunga mahmureala. Era însă un tip sociabil și parcă nu-i convenea să alerge de unul singur. Îi dădu telefon bunului său prieten Ivan, tot tanchist, să alerge împreună. Ivan primi propunerea cu mult entuziasm deoarece avea și el nevoie de mișcare. Peste numai un ceas, cele două divizii porneau în marș urmând să se întâlnească, spre seară, la Focșani, unde să campeze și să pună de una mică, deoarece, din hărțile lor, reieșea clar că acolo e treabă de făcut, nu glumă. Nu mai vorbim de bucuria soldaților care de multă vreme își doreau o excursie mai de Doamne ajută deoarece ultima fusese cu mulți ani în urmă pe traseul Germania-Rusia. Destul de plicticoasă, de altfel! Actualul traseu de marș era deosebit de pitoresc și a fost presărat cu tot felul de întâmplări nostime care mențineau la cote înalte buna dispoziție a participanților. Mici prădăciuni, câteva incendieri, violuri, bătăi, cu sau fără folosirea muniției din dotare, ceva obuze prin turilele bisericilor, în fine, tot ce este prevăzut în regulament pentru o acțiune plină de succes. Cei doi organizatori, Grișenka și Ivan dădeau astfel dovada unor mari talente de tour-operatori. Seara, așa cum calculaseră, au oprit lângă Focșani și au organizat, la fel de pricepuți, cazarea, hrănirea și entertainment-ul băieților. Un mic raid desfășurat de trupele de comando urban a asigurat materialul pentru cel puțin o lună de bună conviețuire cu băștinașii. Ce-i drept unii dintre aceștia, buni cunoscători ai istoriei naționale, au intrat în horă și la propriu, dar și la figurat, cu oaspeții, furnizându-le mai ales informații și răzbuându-și astfel mai vechile neînțelegeri cu unii vecini. Nici doamnele sau domnișoarele autohtone nu au stat în afara evenimentelor, cunoscută lumii întregi fiind

ospeția noastră tradițională. Ele au fost cele ce au asigurat perfectă desfășurare a schimburilor interculturale și au transformat, ca de obicei în istorie, cu har și destulă trudă, ardoarea războinică în dorință de continuitate.

Pe scurt, toate evenimentele se desfășurau în bună înțelegere, numai guvernul de la București dădea dovadă de nervozitate, intra cu trupele în cod roșu și consulta cancelariile altor state ca să le spună aceștia cum să procedeze.

Armata raportă, pentru început, că misiunea de intervenție este relativ simplu de îndeplinit, apoi că nu are motorină, hrană, echipament, arme, muniție și nici chef de trai în condiții de bivuac. Mmmdaaa... Guvernul își dădu seama că asta, într-adevăr, cam așa era!

Rămânea diplomația alianțelor! Ministerul de resort intră urgent în priză! Astfel, au aflat de la nemți că poate este o neînțelegere și că, dacă trece suficient timp, lucrurile se rezolvă de la sine, de la francezi că ei au acum probleme cu fermierii, dar că, după un an-doi ni se vor alătura pentru a susține cauza noastră în Consiliul Europei, de la englezii că ei au luat legătura cu Moscova și nu este nimic alarmant, așa că, nu trebuie să ne facem griji fără rost, iar de la americani că ei știu totul despre situație și că, acum prelucrează datele obținute de la sateliți, iar după ce acestea vor fi difuzate la C.N.N. vor trimite un emisar la fața locului.

Booonnn! Se poate spune că eram asigurați și pe partea asta, așa că, guvernul plecă liniștit în exil, ca să coordoneze de acolo, mai eficient, întreaga situație, destul de complexă de altfel. Locul exilului, un secret de nepătruns, fu dezvăluit din greșeală de un tâmpit de ziarist de la un tabloid amărât. Insulele Seychelles. Da, era o locație perfectă, departe de orice pericol care ar fi putut tulbura luarea hotărârilor. Situația cunoscu însă o întorsătură bruscă abia atunci când liderul de la Kremlin află de isprava celor doi neastâmpărați. Dădu imediat ordin ca toate forțele să se întoarcă din excursie, iar organizatorii să se prezinte la el.

După două zile Grișenka și Ivan, cam verzulii la ten, își băteau genunchii în fața tătucului. Acesta era negru de furie și le răcni în față:

- Băi, netrebnicilor, pe unde v-ați apucat, mă, s-o haiduciți!? În România, băi, cretinilor!?

Păi, băiii, dovcicilor, voi nu știți că acolo noi avem tot petrolul, gazele, băncile, fabricile de aluminiu, combinatele de oțel, toată rețeaua de distribuție a carburanților, proprietăți imobiliare și podgorii sau că românii sunt singurii care ne cumpără electrocasnicele pe care noi oricum le aruncăm!? Bă, ce dracu' e-n capu' ală plin dă samahoancă al vostru?! Voi jefuiți propriile noastre bunuri? În halul ăsta v-a tâmpit băutura?!

- Iertare tătucă, habar n-am avut dă toate astea pe care ni le spui înălțimea ta. Recunoaștem, am greșit, da' nu suntem noi de vină! Liderul îi mai privi odată pe sub sprâncene, însă se vedea cât colo că-i mai trecuse supărarea. Eiii, erau și ei tineri, și cine nu greșește la tinerețe...

- Bine, duceți-vă să luați câte zece vergi la cur, apoi înapoi la treabă, s-a 'nțeles! Cei doi se retraseră cu spatele, fericiți că scăpaseră ușor, mai ales că aduseseră mai multe butoaie de cognac din expediție și, cu o sticlă-două, scăpau și de vergile promise.

În urma lor liderul, convocă marele consiliu și dădu strașnică poruncă pentru a se actualiza situația informărilor politice în armată. Se vedea că șeful secției propagandă lucrase încă după planurile de acum douăzeci de ani. Fu trimis la reciclare pe o perioadă nedefinită în pitorescul oraș Oimiakon. Rușine!

Guvernul de la București reveni în țară, bronzat și plin de energie. Ministrul de externe fu felicitat și decorat pentru admirabilele rezultate obținute în dificilele negocieri cu aliații tradiționali, câțiva generali fură avansați marelali fiindcă participaseră la război, iar ziarele făcură publice actele de eroism și de rezistență ale oamenilor simpli care nu se lăsaseră doborâți la băutură de cotropitori. Apărură și cântecele de vitejie care proslăveau setea noastră de libertate, independența și suveranitatea unei țări mici, dar de neînvins, așa cum era scris și în cărțile de istorie. „*Evropa căta cu admirație și multă mirare la noi*”, scriau unii în limba vechilor cronici. Erau triști doar cei din micul trafic de frontieră care speraseră la o liberalizare masivă a comerțului cu șuruburi, bormașini, mixere, dopuri și baloane.

Dar cine să-i bage în seamă, tocmai acum, când pe sub arcul de triumf defilau victorioase trupele noastre, îmbrăcate și echipate cu ținuta stoc.

Veronica Pavel Lerner

Am obosit

de violențe
și război
de ură
un hidos strigoi

de strigăte
și de copii
ce plâng din noapte
până-n zi

am obosit
de agresiuni bătăi
și crime
între buni și răi

de arme-n foc
pe cer umbrit
de adevărul crud
hulit

mă obsedează-un
gând mascat
greoi încetinit
uscat

prietene
pe viața mea îți jur
am obosit
de dușmăanii în jur

doresc iar linște
nu ceartă
și doar frumosului
deschisă poartă...

**

Emanuel Pope

Să fie Pace! Dumnezeu să întărească poporul ucrainean!

Trei lucruri despre care azi trebuie vorbit rar și în șoaptă

Despre trei lucruri trebuie vorbit, azi,
cât mai rar și în șoaptă:
Pacea să nu o sperie nimeni și Moartea
să nu o grăbească,
vinul vieții se cere de-acum
băut în altă parte,
tot mai departe de pământul ce amestecă tot,
într-o pastă a rușinii și neînțelegerii,
însă o mie de galioane
de s-ar porni cu el pe mare,
măine toate s-ar scufunda și niciuna
nu s-ar mai întoarce.
...atât e de greu!

Desigur, există și acolo,
cel puțin o mie de primejdii și o mie
de prădători ai vieții
și printre colții lor uriași ridicându-se
ca vertebrele oțelite
ale unor stânci din mare,
numai navigatorii cu adevărat sinucigași
mai pot avea norocul
unei călătorii împlinite...
Și dacă nici în văzduh și nici în apă
atunci unde să-și mai găsească un loc,
Spiritul Omului până la
Marea Sa Trecere,
refuzat fiind de Lume?

Despre trei lucruri trebuie vorbit
rar și în șoaptă:
Pacea să nu o sperie și Moartea să nu
o grăbească nimeni
încrederea de o vei așeza azi pe o piatră,
sub soarele Omeniei
cine-i va culege
primul lacrimile?

Și încă, prin satele ce-și sting dogoarea-n mare,
pescari oboșiți mai aduc odată cu seara,
în plasele lor, printre alge și pești,
prinse cu dinții,
frânturi de poeme,
toate vorbind despre cei ce se sting departe,
pe ape străine,
bând vinul vieții cel greu,
lustruindu-și căderea și moartea
cu finețe și zel,
gândind la semenii lor
neîncetat
ca Prietenia Omului să nu...
ca Prietenia Omului să nu...
ca Prietenia Omului să nu moară!

**

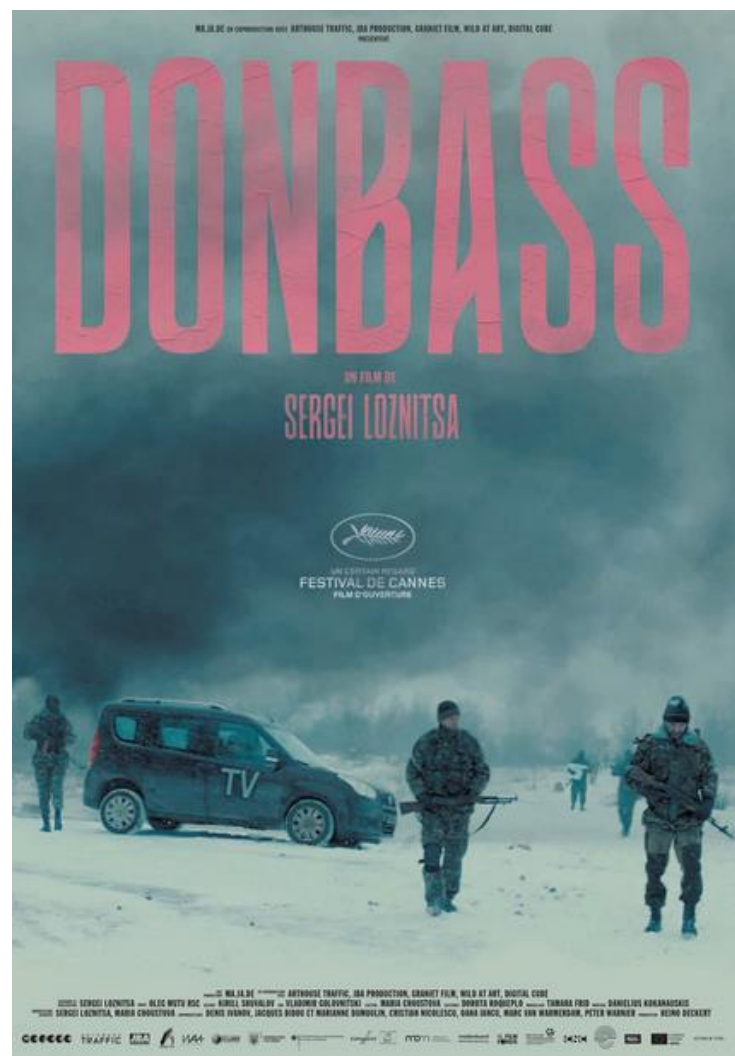
Dan Romascanu

DONBASS

Evenimentele politice ale ultimelor săptămâni au adus în atenția întregii lumi o zonă geografică a cărei existență majoritatea o ignoram sau aveam noțiuni foarte vagi despre ea - estul Ucrainei cu regiunile separatiste care s-au proclamat republici independente. Cei care doresc să afle detalii despre acest conflict care are deja o istorie violentă de opt ani, pot viziona 'Donbass', filmul din 2018 al regizorului ucrainian Serghei Loznitsa, filmat de Oleg Mutu. Menționez din start numele directorului de imagine, cel care a creat atmosfera vizuală a câtorva dintre cele mai bune filme ale lui Cristian Mungiu și Cristi Puiu, deoarece deja după câteva minute de vizionare am făcut asocierea cu 'Amintiri din Epoca de Aur' al lui Mungiu. Confirmarea că nu greșisem mi-a venit în final, la credite. Miza aici este însă mult mai mare, căci spre deosebire de regizorul român care arunca o privire furioasă și sarcastică, asupra unei istorii recente dar totuși depășite, Serghei Loznitsa se ocupa în 'Donbass' de o tragedie în curs din prezent, și poate și, în mod premonitoriu, de viitorul unui conflict care în aceste zile amenință să arunce în aer pacea Europei și a lumii.

A face un film despre un conflict violent în plină desfășurare nu este o sarcină ușoară. Unul dintre obstacolele cele mai dificile este a evita ca filmul să devină în principal un vehicul de propagandă pentru o parte sau alta, și pun la o parte întrebarea justiției istorice sau contemporane a cauzelor părților în conflict. Serghei Loznitsa nu lasă, de la început, niciun fel de îndoială despre partea conflictului în care se situează, folosind denumirile oficiale ucrainiene ale regiunilor în care are loc acțiunea. Există o simetrie în secvențele care deschid și care închid filmul, care au ca personaje o echipă de propagandă cinematografică a cărei misiune este înscenarea unor atacuri cu presupuse

victime de partea separatiștilor. Moartea, cea adevărată însă, este prezentă permanent. Victimele sunt reale și participanții la înscenare nu sunt nici ei cruțați. Conviețuirea permanentă cu pericolul, cu bombardamentele și exploziile, cu lipsurile și cu distrugerile cauzate de războaie sunt necunoscute majorității locuitorilor Europei. 'Dombass' ni le aduce în față și ne reamintește că este vorba despre o regiune a continentului, chiar dacă la periferia lui de astăzi. În perspectivă expunerea pare profetică, poate nu pentru cei care sunt atenți la lecțiile istoriei, dar atenția lui Loznitsa se îndreaptă spre oameni, spre vecinii de ieri despărțiți acum de istorie, de propagandă, de conflicte alimentate de 'fake news', de corupție și de violență.

Stilul filmărilor este un amestec de pseudo-documentar cu comedie absurdă, și limitele nu sunt întotdeauna clare. Ca într-un jurnal de actualități sau ca în viață, nu există un fir clar de acțiune, unele personaje revin, dar fiecare din

cele vreo zece episoade ar putea fi un reportaj sau film de scurt metraj de sine stătător. O parte dintre ele sunt pseudo-documentare, inspirate din evenimente și situații reale dar filmate în stil de secvențe de știri, cu camera mobilă, cadre lungi, cu sonor înregistrat în direct. Câteva alte episoade lucrează, cel puțin aproximativ, după un scenariu, dar este vizibil că actorii au fost lăsați să improvizeze și să-și trăiască rolurile. Viziunea degradării relațiilor umane în vremuri de conflict este pesimistă și dezolantă. Absurdul pare a domina scene cum este cea a nunții sau cea în care un om de afaceri venit să-și recupereze mașina furată este șantajat să o doneze 'pentru lupta anti-fascistă', după care constată că este doar unul dintre mulți în aceeași situație. Inspirația filmelor lui Kusturica și Mungiu este evidentă. Alte scene au o nuanță mult mai tragică - cea a autobuzului cu refugiați care se întorc în zonele separatiste sau cea a prizonierului ucrainian în pericol de a fi linșat de mulțimea amestecată de propagandă. În ambele genuri de secvențe distanța dintre ceea ce vedem pe ecran și pe realitate se estompează. Frigul, ceața, frica, violența, absurdul trăite de oamenii de pe ecran ne învăluie. Acum, la patru ani de la filmări, este din nou sfârșit de iarnă în Ucraina. Ceea ce am văzut în 'Dombass' vedem la știri și pare a deveni o realitate care ne învăluie pe toți.

**

LIVIU ANTONESCI

Liviu Antonesei: Disparates – Războiul Ucrainei

Mărțișorul și exercițiile în realitatea virtuală mi-au fragmentat ziua, așa că abia acum, când a șasea zi de război se îndreaptă spre ultimul pătrar, mă pot apuca de aceste notații. Multe evenimente în aproape două zile. Voi începe cu negocierile de ieri care, cum se aștepta toată lumea începând cu negociatorii, au ajuns în impas. Dar vor continua. De altfel, se negocia în vreme ce obuzele și rachetele continuau să curgă asupra marilor orașe ucrainene. În acele momente, președintele Zelenski tocmai semna scrisoarea de aderare la UE. Între timp, foarte mulți șefi de stat din țările membre au anunțat că sprijină cererea. Eu le țin ucrainenilor pumnii. Tot în același timp, satrapul de la Kremlin slobozea către mapamond una din filosofemele sale de elev de primară: „Ce rost ar avea o lume fără Rusia?”. Mă grăbesc să liniștesc debilul. Nimeni nu dorește așa ceva, în schimb toți s-ar bucura, începând cu rușii, să trăiască într-o lume fără el! Rușii o dovedesc de altfel în proporție tot mai însemnată. Pe lângă mitingurile de protest obișnuite, ieri sute de moscoviți au depus flori la locul din apropierea Kremlinului în care a fost ucis Oleg Nemțov, marele opozant, în 2015. La ordinul lui Putin. Pe lângă popor, murmură și oligarhii, crește numărul celor care îi cer prietenului lor Volodea, căruia îi datorează mare parte din averi, oprirea războiului.

Pe lângă sancțiunile economico-financiare, tot mai robuste, care deja își fac simțite efectele, curg în valuri sancțiunile aplicate de lumea sportului. Una după alta federațiile europene și mondiale ale diverselor sporturi anunță eliminarea echipelor naționale, ale cluburilor și sportivilor individuali din Rusia și Belarus din toate competițiile. Sportul e o dimensiune importantă a vieții oamenilor de azi, dar în dictaturi acesta are și un rol simbolic și

propagandistic uriaș, Bănuiesc că Putin suferă mai mult din pricina retragerii Ordinului Olimpic de Aur! Și din anularea titlului de președinte de onoare a nu știu cărei federații mondiale de lupte marțiale. Acum are război, ce alte lupte să-i mai trebuiască?

În plan militar, ar fi de reținut că Forța de Răspuns a NATO, care numără 40.000 de militari de cea mai înaltă pregătire și cu cea mai nouă tehnică de luptă, a fost activată și a început transferul ei în Estul alianței, inclusiv în România. Azi, primele 70 de avioane trimise de UE au ajuns în Polonia, de unde vor pleca în Ucraina, pilotate de militari de acolo. Din păcate, tot azi, 70 de militari ucraineni au fost uciși în bombardamentele desfășurate asupra bazei lor de la Ohtîrca. RIP.

Să închei totuși cu ceva mai comic. Ministrul de externe rus nu se poate deplasa la întâlnirea ONU de la Geneva din pricina faptului că în toată Europa spațiul este închis pentru aeronavele rusești. I-aș sugera să încerce cu o companie ucraineană! Sau s-o ia pe jos, prin Ucraina desigur, că e drumul mai scurt!

PS – Cum a reușit, pe jos, înot, cu vreo dispensă pentru handicapați nu știu, dar Lavrov a ajuns la Geneva. Acolo însă altă poznă, când a început să-și țină discursul, zeci de diplomați au părăsit demonstrativ sala de conferințe...

Capul lui Putin în pana prostului!

„Genialul Putin”, e formula confraternă a lui Trump din ziua declanșării invaziei, laolaltă cu genialii săi strategii militari chiar au crezut că isprăvesc Ucraina într-o zi. Altfel nu se explică de ce au trimis zeci de mii de soldații, mii de tancuri și blindate și alte mașinării de luptă fără asigurarea unei logistici minime, deci fără rezerve de carburanți și alimente și cu soldați cărora nu li s-a spus că merg la război, ci într-o misiune de păstrare a păcii, pe deasupra și echipamente nepotrivite vreme de iarnă. Sigur, armata ucraineană nu mai este cea din

momentul Crimeea, e mai instruită, mai bine înarmată, ceva mai numeroasă. Dar capturarea și/ sau distrugerea a peste două sute tancuri și vreo sută de blindate, capturarea a sute de militari ruși etc nu se datorează numai militarilor, ci și civililor și, nu ultimul rînd ajutorului dat de Putin și strategii săi. O mare parte din vehiculele de luptă au fost capturate de civili care le-au întâlnit în „pana prostului” și cărora li s-au predat echipajele! Circulă pe net zeci de poze. Filmulețe și relatări cu asemenea întâmplări. Circulă și cu soldați ruși luînd cu asalt magazinele și luînd de acolo alimente, cuțite, îmbrăcăminte groasă. Și asta nu ca să dovedească păstrarea tradiției prădalnice a armatelor ruse, ci de foame și de frig...

Rusia, o țară de lumea a treia

Legende cu care satrapul de la Kremlin încearcă să-și narcotizeze cetățenii și, din fericire reușește tot mai puțin, evocă măreția imperială și restabilirea statutului de superputere. Obiective imposibil de atins, dar nu despre asta este vorba, ci despre faptul că asasinul încearcă să acopere prin acest limbaj „patriotic” corupția explozivă și sărăcia endemică din lumea rusă. În fapt, ca să ajungă o superputere, Rusia ar trebuie să ajungă mai întîi o mare putere, ceea ce este imposibil pentru țară care, la suprafața, populația și resursele sale, are un PIB mai mic decît al Canadei, este pe locul 40 la cercetare științifică, iar economia ei se bazează în cea mai mare parte pe exportul resurselor naturale. Or acestea sînt un dar al naturii, nu solicită nici cine știe ce muncă, nici inteligență și creativitate. Da, Rusia este o țară de lumea a treia, cum se spunea pe vremuri, din păcate una cu armament nuclear. Dar din acestea mai sînt că nici Pakistanul sau India nu sînt modele de dezvoltare, deși la unii indicatori cele două iau fața Rusiei. Da, de lumea a treia, cum va rămîne de altfel dacă va continua să confunde, ca și satrapii săi din ultimii vreo 500 de ani, geografia cu dezvoltarea, expansiunea în spațiu, oricum prea mare, cu dezvoltarea economică. Durabilă ar fi exagerat să spun.

Iar acum, această țară subdezvoltată este supusă unor sancțiuni, de altfel nu doar economico-financiare, fără precedent, Efectul va fi în mod limpede devastator și va arunca Rusia și mai jos pe panta prăbușirii, Mă întreb dacă în anturajul satrapului nebun au mai rămas și oameni mai sănătoși care să înțeleagă că în politica Rusiei trebuie schimbat ceva, începând cu cineva...

**

Dr. Bruno Herscovici

Picturi despre starea de război și violență

Ioan Mircea Popovici

Războiul din și de lângă noi

Mi-a venit gândul să-i scriu lui
 Miron Pompiliu, la Iași
 Cu ajutorul lui, să aflu pe viu, din tată-n fiu
 Ce mai face teiul din Copou?
 Mai are ramuri care să facă flori
 Cu parfum de pace, iubire și bucurie?
 Las scrisoarea aceasta pentru mai târziu
 Dintr-o mie și unu de motive
 Motivul principal fiind războiul
 Fiica mea, Io și nepotul Alexandru,
 din America,
 Sunt îngrijorați de noi, pe motiv de război
 Ce pot să le spun altceva decât
 Adevărul gol-goluț
 Cerul este întunecat de norii negri ai războiului.
 Războiul de lângă noi face furtună în liniștea
 din noi
 Ceea ce ieri era o mare liniștită, mărginită de
 un țărm înalt
 Azi este o mare amenințătoare, cu valuri care
 surpă maluri
 Țărmul înalt acum e murdar, plin de toate
 relele
 Buruiană, mincină, trădare, nesiguranță,
 spaimă și sărăcie

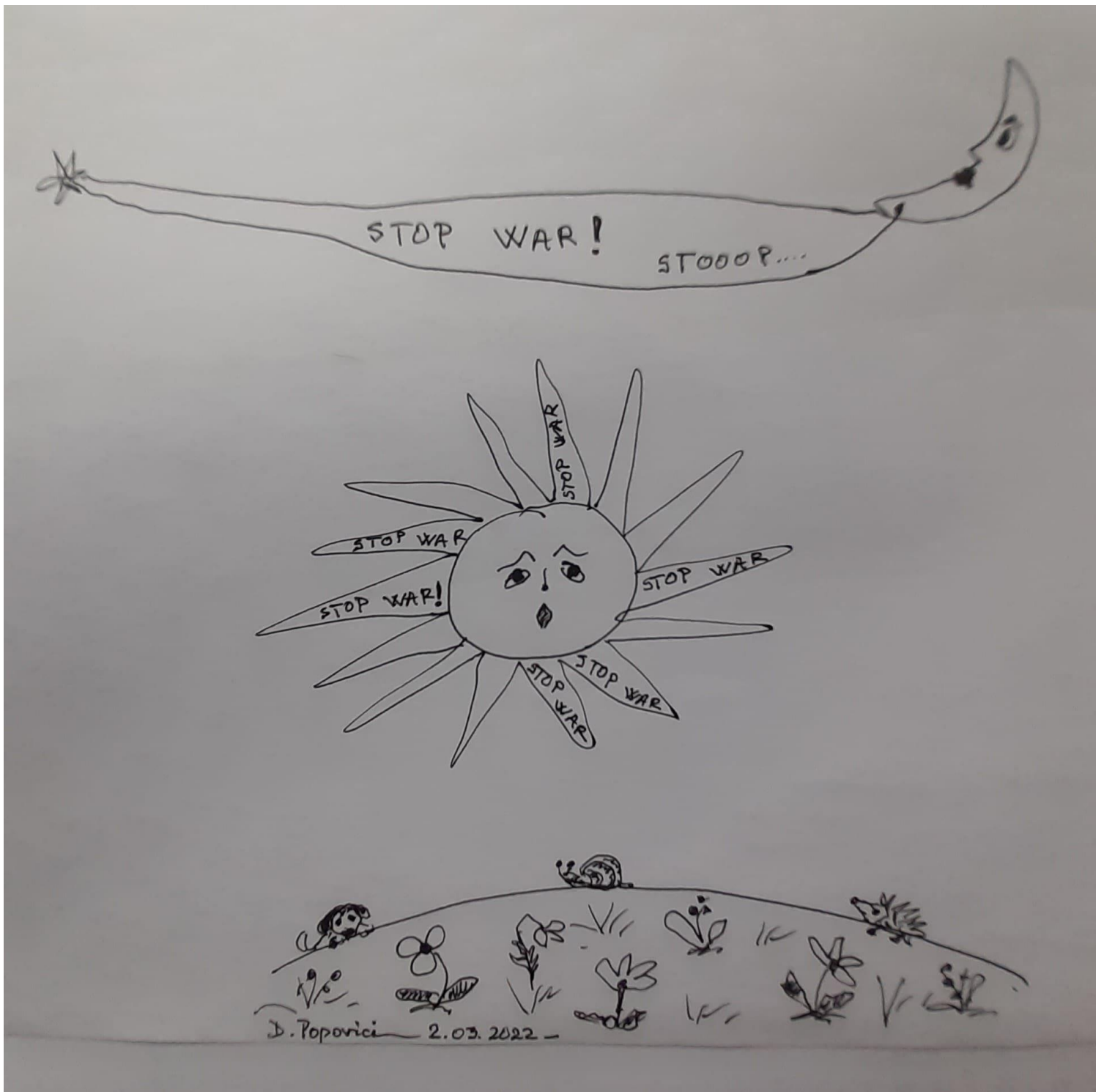
Totul s-a falsificat. Până și celebra,
 ardelenasca țuică de prune
 Cea care avea dulceața miezului de prună și
 tăria bucuriei
 Acum este amară, cu miros înțepător de praf de
 pușcă
 Praful care-a contaminat pământul de
 ogor roditor
 Făcând din el o pârlă, plină de scaieți,
 ciulini și bureți orăvitori
 Casele vechi și-au pierdut ferestrele și
 acoperișul
 Drumurile s-au umplut de gropi și de accidente
 Administrația orașelor și a satelor este vârstă.
 Relația ei cu cetățeanul este de vrăjmășie
 Pericolul te paște la tot pasul
 Războiul este urât și rău
 Urâtenia și răutatea sunt molipsitoare
 Pandemia sanitară-i de acum pandemie morală
 Caută și tu, frate, o cale și-un motiv de pace
 Pentru acest război de lângă și din noi
 Serios îți spun. Dă-mi un motiv de liniște...

Dorina Popovici

STOP WAR!

Nicolae Coande

VorbaIago *

Trezește-te, ultima bătaie dintre uriași se dă în
pîntecele Rusiei, în necenzurata durere a inimii
unui copil adus în cioc

de rîndunica nopții și lăsat în prag sărmanului
pescar –

cînd te iubește Dumnezeu îți dă o gură-n plus și-
ți rupe undița,

ai grijă, uterul bătrânei Asii scuipe guzganul cu
cap de om,

singur cerșetorul de pîine l-a văzut cînd își
aruncă mațele

ca un năvod în valea unde spumegă taimenul,

pe Obi, la ostrovul pe care omul a mîncat
inimă de om

și a trăit în zemlianka șobolanului cu steaua
roșie-n coada grasă,

nu adormi, prin somn îți intră-n casă VorbaIago,
te cară

pe spinarea ceții în porturi de strigoi,
îți fură fierea

din care face cvas pentru Narodnyi Komissariat
Vnutrennikh Del

să meargă înainte molohul spre cincinalul ultim,
acolo unde ne așteaptă sitele ce vor alege grîul
de neghină,

mirosul de bătrîni coboară din copaci
cu pași de vită

dușă în abatoarele unde un patefon huruie
muzică de asalt,

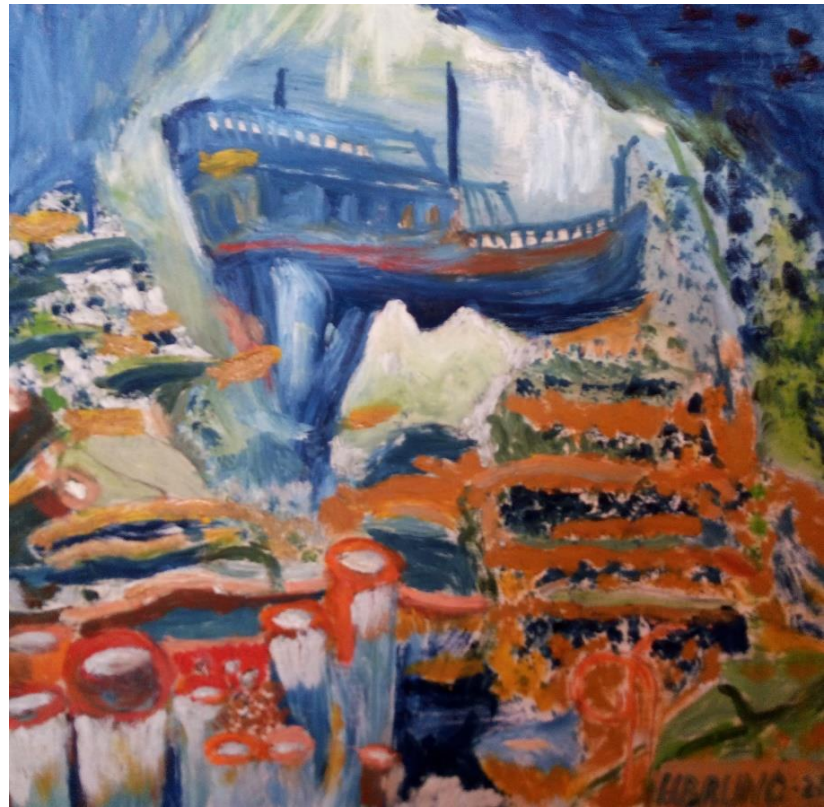
hingherii cu ciocane înroșite în sîngele vițelilor
abia născuți,

nu te speria, la ultima-nfruntare frunza toamnei
ne va-ntâmpina

în linie cu bătaia de morse a inimii unui copilaș:
de ce?

Și timpul s-ar putea opri. Trezește-te. La ușa ta
e VorbaIago.

* din vol. "Nu m-au lăsat să conduc
lumea", Casa de editură Max Blecher,
2015

Testamentul lui Petru I

Elaborat în 1725, Testamentul lui Petru I țarul Rusiei (1672-1725) a fost adus la Paris în anul 1757 de către ambasadorul Franței la Petersburg și predat Regelui Ludovic al XV-lea. Acest document, publicat la Paris în anul 1843, a fost citit și comentat cu mare interes, în anii care s-au scurs de la descoperirea lui, de capete încoronate din Europa, de politicieni, istorici și oameni de cultură. Considerat de unii ca apocrif, Testamentul lui Petru cel Mare reprezintă un text a cărui valoare rezidă în confirmarea, prin fapte istorice, a recomandărilor către urmași elaborate de țar. Implicațiile pentru actualitatea geopolitică internațională și, în particular, pentru cea românească, sunt extraordinar de importante, permițându-ne să înțelegem multe lucruri care se întâmplă, acum, sub ochii noștri.

Textul Testamentului *)

„În numele Prea Sfintei și Nedespărțitei Treimi, Noi Petru I, către toți urmașii noștri moștenitorii Tronului, Guvernanților și nației rusești.

Marele Dumnezeu, de la care avem existența și Coroana noastră, luminându-ne, îmi arată mie a privi spre poporul rusesc ca fiind chemat a stăpâni în viitorime toată Europa. Eu pun temei acestei idei, că națiunile Europei au ajuns cele mai multe într-o stare de vechime aproape de a lor cădere. Urmează dar, a fi ele subjugate de un popor tânăr și nou, când va ajunge la întregimea creșterii sale și va căpăta toată a sa putere ... Eu am găsit Rusia ca un pârâiaș și o las ca un râu mare. Iar moștenitorii mei o vor face și mai mare, întinsă, hotărâtă de a face să rodească Europa cea stârpită.

Eu le las instrucțiunile următoare pe care le recomanduiască la a lor luare aminte ca să le păzească cu statornicie.

A țină nația rusească necurmat în stare de război, spre a avea pe soldații ei pururea deprinși la război... Războiul să ajute păcii, în interesul întinderii Rusiei și a înaintării ei în înflorire.

A chema prin toate putincioasele mijloace, de la națiile cele învățate ale Europei, Comandiri în vreme de război și oameni învățați în vreme de pace, spre a face ca nația rusească să capete foloase de la celelalte nații, fără a pierde nimic din ale sale proprii.

A se amesteca în toate pricinile și dezbaterile din Europa, mai vârtos în acele țări care fiind mai în apropiere, interesează mai cu seamă.

A vâri vrajba în Polonia, a hrăni în ea tulburări neconținute; a câștiga cu bani pe cei mai puternici, a avea înrâuriri în Dietele lor spre a putea lucra la alegerea Crailor lor și a-și face partizani în Polonia ... Dacă puterile vecine s-ar împotrivi să le împace împărțind-o cu ele ...

A lua cât s-ar putea mai mult din hotarele Suediei și a ști cum să se facă ca însăși ea, Suedia, să-i deschidă război, spre a-i găsi pricina de a o subjuga... A dezbina Suedia de Danemarca și, cu luare aminte, a hrăni rivalitățile lor.

A însoții Prinții ruși întotdeauna cu prințese din Germania spre a înmulți influența noastră acolo... să se unească de la sine la pricina noastră. A căuta alianță de comerț cu Englitera, mai mult decât a oricărei alte Puteri, pentru că ea are mai mult trebuință de NOI ... a schimba cheresteaua noastră și alte produse cu aurul ei și a face ca negustorii și matrozii ei să-i deprindă pe cei ai nației noastre spre navigație și comerț.

A se întinde neîncetat către Nord pe marginea Mării Baltice și către Sud pe marginea Marii Negre. A se apropia cât mai mult de Constantinople și de India, ca acel ce va stăpâni acolo, va fi adevăratul stăpânitor al lumii... A străbate până la golful Persic, a restatorniciei de se poate comerțul cel din vechime al Orientului și a se întinde până în India care este magazia lumii...

A căuta și a câștiga alianța Austriei... a o sprijinii în zadarnicele ei închipuiri de a stăpâni Germania... iar prin taina a întărâta dușmănia Prinților Germaniei împotriva ei... A face de a se interesa curtea Austriei ca să izgonească pe Turci din Europa și a nimicii pretențiile ei cand vom subjugă Constantinople...

A face pe toți grecii dezbinați ce sunt împrăștiați în Ungaria, Polonia și alte țări, să se lipsească de ele și a se reface sprijinul lor și a intermedia o asociație universală; aceștia vor fi tot atâția prieteni pe care Rusia îi va avea în statul fiecărui dușman al ei.

După ce Suedia se va dezmembra, Persia se va birui, Polonia se va subjugă și Turcia se va supune... a propune foarte tainic la curtea Franței, apoi la cea a Austriei, de a împărții cu ele imperia lumii, măgulindu-se ambiția și iubirea lor de sine...

Rusia să se ajute cu ele pentru a le desființa pe urmă...

Dacă amândouă aceste curți vor refuza propunerea Rusiei, atunci trebuie să se știe cum să împartă între ele gâlceavă și a le face să se slăbească una pe alta ... Apoi Rusia, folosindu-se de un prilej hotărâtor, va năvăli asupra Germaniei, pornind totodată cu două flote mari ce vor năpădi Franța. Aceste două țări biruindu-se, celelalte părți ale Europei vor trece lesne și fără împotrivire sub jugul Rusiei."

NOTE

*) Text aparut la Iasi in 1892 si reprodus de George Cautisanu.

Nota redacției: Orice comparație și asemănare cu vremurile pe care le trăim ar trebui să ne pună pe gânduri. Iar gândurile să devină faptele potrivite momentului.

Via DOMINIC DIAMANT

Roxana Medvețki

E sânge în Cer!

Încă mai respir credința și necredința
pământului Zeului Urs.

Încă mă zdruncină mileniile de jertfă și mă-
nfioară mirosul cărnii crude și tinere, sfârtecată-
n suliți.

Încă mai aud șoapta picăturii de sânge ce s-
a sădit în rădăcina neamului din care-am încolțit
frunză cu frunză.

Și încă... încă stau ascunsă în spatele
uriașului Sfinx al Bucegilor, cu talpa înfașurare
în cetina bradului să nu-i simt umezeala din
lacrimi și sânge.

Încă...! Încă...! Încă...! Nimic nu mă lasă să
uit! Doar sulița s-a transformat în glonte și calul
în tancul pieirii.

Țipătul copilului a rămas să-mi sfredelească
auzul și spaima mamei să-mi sfâșie inima.
Îngrijorarea nerostită a tatălui a rămas să-mi
întunece gândul.

Doar scutul s-a prefăcut în vesta antiglonț și
săgeata în bomba zdobirii.

Goana înfricoșată a trupui, încă viu, a rămas
să cutreiere lumea din nevoia de astâmpăr și
tihnă. Icnetul celui ucis a rămas să-și ducă
vrerea de pace spre cer. Aceeași vrere, același
icnet a celui jertfit din vremi socotite apuse.

Iar ploaia de binecuvântare și liniște, am
întors-o din pământ către Cer în picuri de sânge.

Ajunge!

**

Adrian Munteanu

NU MAI EȘTI!

Călcam pe iarba de sărut nebună.
Sclipea zăpada-n suflete, ușoară.
Ploua tihnit și grav în câte-o vară,
Cânta un greier tainic pe o strună.

Mă scuturam de frunza ce-o să moară.
Se pregătea lumina să apună.
Un rug suav se înălța spre lună
Și-n trup uitarea începea să doară.

Din struguri mustul se scurgea pe dale
Și floarea-n glastră născocea povești.
Scâncea o ciută în păduri de jale,

Tânjea mirarea stinsă în ferești,
Dansau pe jarul clipelor vestale,
Dar tu, iubito-n toate nu mai ești.

MARGA GRAUENFELS

DUMITRU ICHIM

Nu toate lucrurile sunt făcute să stea pe raft, și mai ales când vorbim despre ființare și existență. Divizarea timpului în categoriile de sacru și profan or fi mergând la oamenii specializați în teologie, sau istoria religiilor, dar nu pe la Valea Uzului. În decursul istoriei vedem că sacralul nu are un opus care să fie profanul. Un exemplu. Umbra copacului nu este opusul lui, ci amândoi termenii sunt o mărturisire a soarelui și a luminii. Atât omul cât și copacul au o umbră, iar această umbră nu este simbolul morții și nici opusul luminii, ci mărturisirea ei. Aceasta o vedem în felul cum cei de demult împărțeau timpul când venea vorba de precizarea calendaristică a zilei de naștere. Era foarte obișnuit să fi auzit că el/ea

s-a "s-a născut pe vremea cireșelor" ciclul așa zis profan fiind legat de o frățietate cu natura

înconjurătoare, unde "omul sfințește locul", nașterea sau viața ta fiind legate într-un mod sacru de Creator, vatra creaturilor devenind centrul metafizic al lor.

Ca metaforă foloseam nașterea mea, 14 august, 1944, ca gemeni, cu surioara mea moarte. Valea Troțușului era coridorul printre păduri prin care pătrundeau barbarii stepelor - mongolii, tătarii, etc. și ultimii erau rușii care sălbătăciți de comunismul ce i-a votkalizat, aducându-i la nivelul bestiei scăpată din lanțuri, omul jumătate fiară, cu cizme și chipiu, și jumătatea cealaltă făcută din tunuri, mitraliere și tancuri distrugătoare.

Românii știau de urgia care a căzut asupra lor, de aceea se retrăgeau în sânul codrilor precum strămoșii lor. Toți cei de pe Valea Troțușului lăsau toate ușile deschise, altfel "eliberatorii" le

spărgeau și le dădeau foc. Multe și nenumărate au fost năvălirile hoardelor păgâne peste noi , dar niciuna nu a fost la nivelul proporției precum cea din ”mărețul August”. Poate că era chiar în ajunul lui 23 August când ai noștri subestimând viteza hoardelor distrugătoare nu au fugit din calea lor refugiindu-se în munți. Tatei, care era concentrat în armată, i s-au dat câteva zile cu ocazia nașterii mele. Mama era cu mine în ”odaie”, camera curată pentru oaspeți când în hol au pătruns doi soldați ruși, beți și împleticindu-se când tata i-a îmbrâncit pe amândoi: ”Fugi, Lină, pe fereastră!” Buimăciți și fiind atacați de un soldat român, au crezut că e vorba de o trupă și le-a trebuit un timp până să se ridice. În vremea aceasta, tata a fugit printre ei, îmbrâncindu-i din nou ,a trecut pe lângă casa din curte a bunicilor și s-a suit pe scară în podul grajdului. Dându-și seama de pericol, a coborât prin gura podului, pe unde dădeai fân la animale, apoi prin gaura prin care curățeai grajdul a ieșit prin spate și s-a ascuns în grădina de porumb. Rușii enervați că le-a scăpat victima, turbați, au început să tragă cu mitralierele în podul grajdului. Mama m-a luat în brațe și ieșind prin geamurile deschise s-a ascuns în zmeurișul și tufele de trandafiri din jurul casei. Îmi povestea mama cum se ruga la Maica Domnului să-i orbească și să nu ne descopere. Rușii erau pe prispă chiar deasupra ei și trăgeau cu puștile în neștire. Se auzea doar: ”Блядь, сбежал сволочь, негодяй.” (Curva, a fugit spurcatul dracului). Apoi nervoși o căutau cu lanterna prin desișul zmeurișului. A fost chiar o minune a divinului în mijlocul celui iad care curgea de deasupra noastră. Un singur scâncet ar fi fost de ajuns să ne termine pe amândoi. ”Сука, сбежала и она курва, вместе с младенцем.” (Cățeaua! A fugit și ea, curva, împreună cu copilul.) În cele din urmă au renunțat spărgând ferestrele care erau deschise și ca să se ”răcorească” au mai tras o rafală de gloanțe prin grădinița cu trandafiri și tot felul de flori așezate în ronduri ca niște cete ale oștirilor îngerești. După vreo oră s-a făcut puțin liniște pe drumul spre Boiște și mama cu Mitrelul ei de câteva zile, a plecat la Păgubeni, satul de peste Trotuș.

Numele îi vine din ”pagubele” pe care le făcea Trotușul când se umfla de ploile primăverii. Enoriașilor mei le plăceau de mine că îi iubeam ca pe copiii mei. Când la pomeni le laudam bucatele glumeam că mama s-a născut în Păgubeni, tata în Flămânzi și unde ajunge popa Ichim rămâne în urmă Pârjol.

Când un Clovn se mută
într-un palat, el nu devine
rege. Palatul devine Circ.

Abel

Poet, publicist, eseist, traducător, membru USR Braşov, Mircea Doreanu (cu tatăl evreu emigrat în Israel, bunici originari din zona Kievului) mi-a trimis o poezie pe care-o propun spre publicare. (Caragea Iulian)

Mircea Doreanu

Întâmplări

Când un evreu e rănit eu
sunt evreu. Când un om
din Kiev e împuşcat eu
sunt ultimul ucrainian
(întâmplător bunicii mei
paterni erau de pe-acolo).
Când un țigan e bătut
sunt țigan.

Un Nu unanim poate
încetini gloanțele până
la deplina moarte a lor.

A spune nu
când în iarna lui
diavolul așteaptă numai
și numai tăcere.

Adriana Chidu

Îmi plac reclamele
Ce minunat e sa te murdărești fără frică
Am sărit în cea mai adâncă baltă
Pe marginea ei scria PACE
Și o mână desena scări
O iluzie optică
Dar pe marginea ei scria PACE
Îmi plac reclamele

Julia Kakucs

CE ESTE PACEA?

Cândva priveam norii transformându-se în ochii tăi, cândva priveam albastrul nesfârșit al cerului imaginându-mi marea, priveam avioanele simțind bucuria de a zbura spre tine...

Acum știu însă că dacă poți privi cerul fără teamă, trăiești în pace.

WAS IST FRIEDEN?

Einst sah ich, wie sich die Wolken in deine Augen verwandelten, wie sich das endlose Blau des Himmels mein Meer wurde

und mich alle Flugzeuge zu dir brachten ...

Heute weiß ich, dass den Himmel furchtlos zu betrachten, Frieden bedeutet.

strigatul jacarandei

julia henriette kakucs

te voi astepta aici în umbra jacarandei
pâna ce seara îi va fura culoarea
mireasma ei ma va învalui
în mii de promisiuni
si ma voi plimba
pe cai violete
nelinistita
în visele
mele

aud

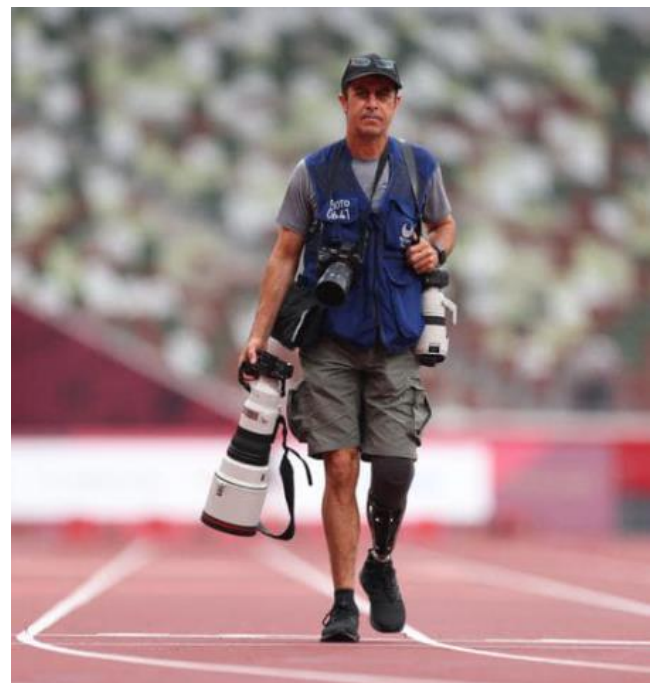
pasii
felinelor
ahtiate dupa
sângele si viata
copiilor mei si ai tai
traim sub secera lunii
ce ne raneste cu ploi de aschii
destramând linistea nascuta din iluzii
unita cu trunchiul copacului îmi simt radacinile

sunt puternica alaturi de tine în îmbratisarea noastra
doar ochii îmi sunt inundati de lacrimile purpurii ale istoriei
în timp ce caut înfrigurata fara încetare prezenta organistului
rasuna în cer sunetul suierator prin florile tubulare ale jacarandei
pace pace pace pace pace pace pace pace pace pace pace pace

Emilio Morenatti este fotograful imaginilor care ne ajung în aceste zile din Ucraina; este unul dintre fotojurnaliștii aflați în zona de război.

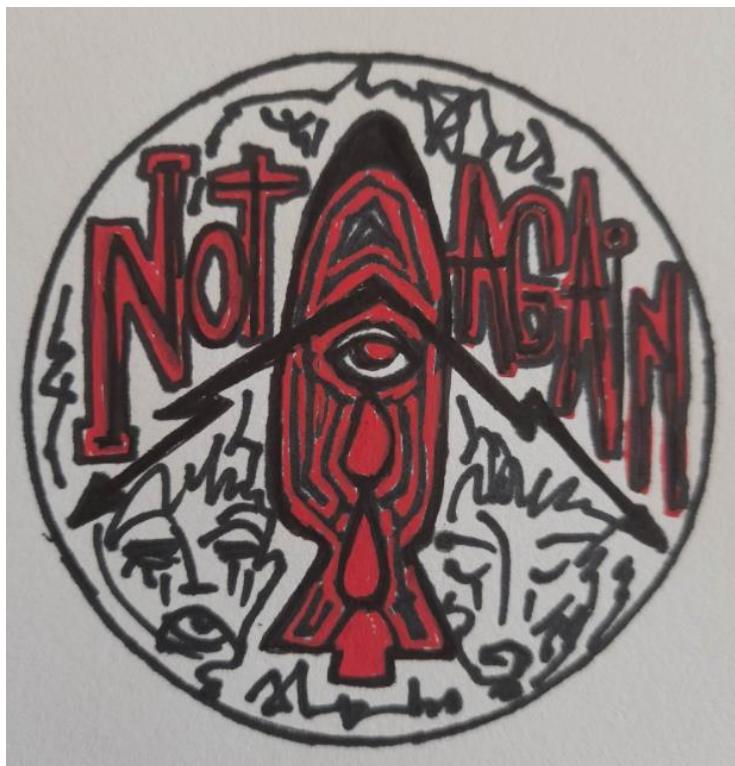
Emilio Morenatti și-a pierdut piciorul în urma unui bombardament în 2009 în Afganistan. Anul trecut a primit Premiul Pulitzer pentru Fotografie.

Via **Veronica Kirchner**

Mugurel Barbulescu

Ana Paraschivescu

Culorile mării

Doamne Tu vezi este război în Ucraina
oamenii plâng oamenii fug în timp ce-mi mestec
sendvișul și beau Pepsi fără zahăr
toți oamenii ăștia Te-au rugat
Te tot rog și eu într-una nu e greu pentru Tine
ce Dumnezeu de ce ni-l lași nouă pe Putin și
bombele astea de pe ecran
Doamne înțelegi mor
copii plâng stau în adăposturi îi așteaptă pe ruși
Doamne Tu înțelegi Te rog
mai privesc și marea dar și pe mare sunt
lansatoare de rachete apusul e cum îl știi pe
mare sunt păsări
pe faleză mi-a făcut poze tanti Nuți ei am stat
tot prost
n-am o postură potrivită administratorul
a sărit din pat direct în poziție de drepti
îmi cumpărasem zambile albe Pepsi despre care
Ți-am zis m-a salutat m-a întrebat ce fac
poate mergem mâine la Pizzico poate îmi
povestește de Casa cu lei

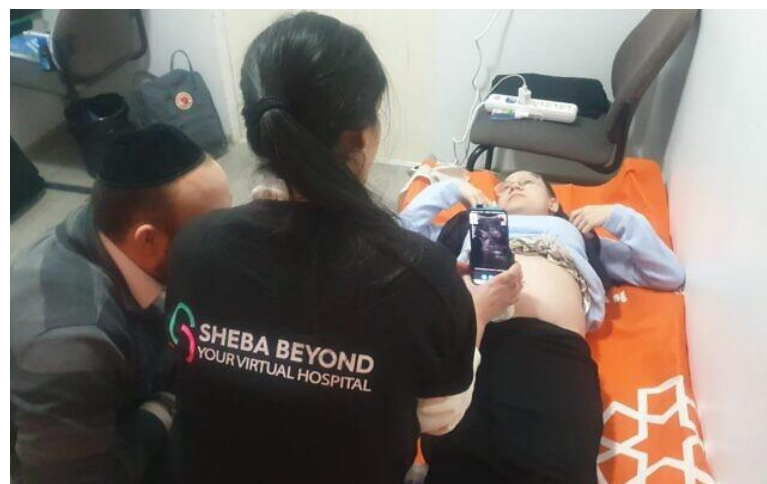
liniștește-Te glumesc nu-mi imaginez
e aiurea oricum tanti Nuți mi-a zis unde merg ei
în concediu am vorbit despre asta mi-a spus o
listă incompletă cu bolile le-am cam uitat în
afară de nodulul din plămâni și de cel de lângă
creier

Doamne Tu auzi în Ucraina mor oameni auzi
copiii cum plâng mă gândesc serios îmi trimit
copiii departe noi rămânem aici rușii sunt de-ai
noștri ne cunoaștem bine
gogoșari din borcanele din beci nu le dau

The Times of Israel

Medicii din Israel îngrijesc ucraineni aflați la
2.000 km distanță...

Folosind sisteme computerizate construite în
Israel, medicii examinează refugiații de la
granița dintre Ucraina și Moldova, verifică
plămânii, statisticile de sânge și chiar efectuează
ecografii prenatale.

Într-un birou de lângă Tel Aviv, un medic
verifică plămânii unui refugiat ucrainean aflat la
2.000 de kilometri distanță. Face parte dintr-un
nou "spital virtual" în care personalul medical
israelian îngrijește persoanele rănite sau
strămutate în urma atacului Rusiei.

Aceștia consultă pacienții folosind o serie de
soluții tehnologice, multe dintre ele construite în
Israel, care le oferă refugiaților examinări
fizice prin telemedicină, ecografii prenatale,

monitorizarea stării de sănătate, analiza probelor de sânge și o serie de alte verificări. Profesioniștii din domeniul medical se află la Centrul Medical Sheba, cel mai mare spital din Israel, în timp ce pacienții se află la Chișinău, capitala Moldovei. În acest oraș, aflat în apropiere de granița cu Ucraina, Sheba are un medic și mai mulți voluntari care îi ajută pe pacienți să interacționeze cu medicii din Israel.

**

Paul Mircea Gorenium

Visul lui Putin pentru Ucraina

Cezara Mucenic

RĂZBOIUL ÎNCEPE CÂND E PACE

Este pace pentru țara aceasta, există undeva departe război, dar nu ne privește, nu ne atinge. Doi tineri, soții CM și VM au muncit din greu de când s-au căsătorit ca familia lor să aibă tot ce le trebuie mai ales o casă, un apartament (cu chirie) dar frumos, utilat cu ce le trebuie, acte și documente de familie adunate, inclusiv diploma obținută în urma doctoratului "magna cum laude" a socrului, tatăl soției, document înrămat și pus pe perete, și în special o bibliotecă cu multe cărți de valoare prin conținutul lor dar...

Domnul CM director de școală, învățător cu gradul special și publicist la importante reviste din epocă: Curentul, Junimea literară, Școala și familia de mâine ... a fost trimis în altă localitate pentru a rezolva probleme didactice. Soției lui iubitoare, d-na VM, făcându-i-se dor de el s-a hotărât să-l viziteze. A pus într-o valijoară lenjeria de drum și în special un costum frumos al domnului și o rochie deosebită a ei, ca să meargă la restaurant, așa cum cerea atunci protocolul. Este 26 iunie 1940, soții fericiți s-au întâlnit și discută despre planurile de viitor fără a ști că viitorul lor a fost înhățat la o masa de tratative, unde cel mare, puternic, a spus atât: "eu vreau". În 28 iunie dimineața din ziar află înmărmuriți că vecinul țării de la răsărit, statul cu un nou regim politic, care susține că dorește binele omenirii a înhățat bucăți din țara familiei M ca "apărare în caz de război". Vrea o porțiune pe care a mai stăpânit-o în alte împrejurări, dar și porțiunea de nord fostă a unui domnitor viteaz populată de concetățenii familiei M inclusiv orașul în care locuiesc ei -Cernăuți-, un oraș multiethnic, etnii ce trăiesc în pace și armonie. Și ocupă locul nu după 4 zile cum au promis, ci după 2 zile. Iar familia CM și VM, ce erau în altă localitate, departe, rămân fără nimic. Pierd acte, fotografii, biblioteca și tot ce mai aveau... Șocul este total, dar nu vor să renunțe la viața lor, la speranțele lor. Începe acel război prevestit, și în 1941 se

întorc la Cernăuți. Fostul apartament, armata URSS îl folosisese ca grajd, după ce furase, distrusese totul. Nu s-a mai găsit nici o urmă, iar casa a trebuit dărâmată.

Septembrie 1941- se pornește viața de la început: cană, pahar, tacâmuri, farfurii, un pat, un alt apartament închiriat și muncă, muncă multă, mai ales că spre bucuria lor sosește și mult doritul copilaș pentru care se cumpără chiar un pian și din nou multe cărți și fotografii copiate de pe la neamuri. Sigur diploma cu care se mândreau nu mai există, dar până în 1944 au din nou apartamentul mobilat frumos și populat cu ei, cele trei ființe care se iubesc nespuse. Ca să poată munci mai mult cu folos își trimit copilașul și pianul în februarie 1944 la bunică, undeva în sudul țării. Iar în martie 44, din nou, dl.CM pleacă din oraș dar promite soției: "fii fără grijă, dacă va fi vreun pericol vin să te iau".

25 martie 1944 - mare sărbătoare creștină Buna Vestire și d-na VM merge la biserică. Acolo, se strâng obiectele, covoarele, stranele. Nu înțelege:

- Ce se întâmplă?
- Cum doamnă, nu citiți ziarele, nu ascultați la radio ? Armata URSS este lângă oraș, ne ocupă. Plecați acum când se mai poate, orașul se va închide până diseară.

Vine acasă. Ce poți să iei dintr-o casă? Ce este mai prețios? Câteva hăinuțe ale copilașului, rochia făcută cadou de soțul ei când a devenit mamă, podoabe de pom de la primul lor Crăciun în trei, niște fotografii. Obiecte absolut necesare ? Nu, nici măcar certificatul de naștere al copilului. Nu poți gândi, numai sufletul te mai îndrumă.

- Vă ajut eu doamnă, îi spune vecinul.
- Nu plecați ?
- Nu pot , am părinții la țară, nu pot să-i las.

Pleacă spre gară. În acel vălmășag de gânduri, disperare, d-na VM a uitat de promisiunea soțului. Dar unde este d-nul director, dascăl ajuns acum și director al Căminelor Culturale din Județul Cernăuți, de care se ocupă cu multă dragoste, promovând cele mai înzestrate echipe

de dansuri, cântece, din satele pe care le știe și le aduce în oraș ca să-i facă cunoscuți. Acolo unde se afla este chemat de un coleg cu funcție administrativă superioară: - Ai rude la Cernăuți ? - Da,

soția. - Informație confidențială, până mâine seară armata sovietică ocupă din nou Cernăuțiul. Du-te s-o iei dar, nu spui la nimeni căci este secret încă. Pleacă CM schimbă trenuri, aleargă și în 25 martie ajunge în Cernăuți. În gară este haos. Oameni disperați aleargă, își caută familia, duc lucruri absurde, un domn la costum și pălărie plimbă în mână un scăunel de copil, alții plâng, se strigă, așteaptă sosirea ultimei garnituri de tren care va pleca spre sudul țării.

Îngrozit, disperat dl.C o ia vitejeste, desigur pe jos, spre casă și deodată vecinul îl vede pe partea cealaltă a drumului și-l strigă. Întâlnire miraculoasă incredibilă în locul acela. Soții se îmbrățișează, fără un cuvânt, sunt prea multe de spus, de exprimat. Se întorc la gară. Trenul a sosit și este deja arhiplin. În compartimente, pe culoare oamenii stau înghesuiți, cu priviri pierdute. Mulți nu știu unde vor merge, unde vor locui, ce vor face. Au lăsat toată viața lor acolo, dar știu că nu mai pot sta. Cei care au rămas în 1940 au fost duși de țara care "îi elibera" în lagăre, în Siberia, iar perspectiva este tot mai rea.

D-nul C. știe că soția lui este bolnavă de inimă din tinerețe, deci nu poate călători în condiții de nesuportat, așa că trebuie să aplice măsuri imposibile. Făcând semn vecinului să-l ajute, în dreptul ferestrei deschise a unui compartiment al trenului, desigur plin, își înșfacă soția de picioare și o aruncă pe geam înăuntru. Țipete, dar i se face loc. Dl. CM ia cele două valize cu "comorile" familiei lor și prinde un loc pe scara trenului.

Trenul lung, tras de 3 locomotive pornește încet, încet. Lumea privește cu jale. Pe taluzul căii ferate stau pe iarbă femei tinere, bătrâne, îmbrăcate în costumul popular de sărbătoare, cel cu care mergi la biserică, cu batice negre pe cap, semn de doliu, stau plângând, în spatele lor în picioare bărbații

încremeniți în durerea lor. Iar ele strigă: - Pe noi cui ne lăsați?

Familia Mucenic după ce va fi obligată să predea pianul ca "bun furat de pe teritoriul (?) URSS) va lua din nou de la capăt: cană, pahar, tacâmuri ... dar multe, multe nu se vor mai reconstitui niciodată.

Poveste de refugiați din propria țară.

**

Beatrice Bernath

—

with Love

*Florea Miu (n. 1951) - un poet prestigios.
(A lucrat și la revista craioveană „Ramuri”, alături de M. Sorescu.*

... Doar pe acestea și le-a amintit, zicea că ar merge și așa. (Via Iulian Caragea)

Florea Miu

Antirăzboinică

Celor ce stau cu arma la picior
Și construiesc din arbori submarine
Și pâinea noastră rumenă o vor
Închisă-n arsenale clandestine,

Aceolara ce cred că un război
E ca o jucărie preferată
Și zornăie cartușele spre noi,
Le vom răspunde simplu: Niciodată!

Julien Caragea

REGIZORUL S-A SMINTIT

(Copiilor din Ucraina)

Am mai jucat în filmul acesta:

Copii în exod pe-o șosea nesfârșită
Ni s-au umflat picioarele, ne dor, nu
mai putem merge!

Ba trebuie, pui!

Mame istovite, asurzite de gloanțe
merg alături, vitrina de ceață pe ochi.

Înainte se duce, prin sirene și flashul
sângeri al rachetelor,
prin orașe-n ruină,
Șira spinării zdrobită!
Veștedă-n munte sămânța izvorului.

Prin amare siberii la ocean vom ajunge
Și prin calea lactee ce pașnic vom curge!

Iar mame, alături de ei, nu mai au brațe,
doar în iarnă răniți ghiocei.

Am mai jucat în filmul acesta
Nu vreau să mai joc.
Șira spinării zdrobită.

Prin obuze și foc la ocean vom ajunge
Și prin calea lactee vom curge, vom curge!

**

Anonimii...

Silviu Ilievici

Ieri era pace, astăzi nu știu ce va să fie, dar lumea asta construită cu zbateri, strigăte și sânge pare prea încrâncenată și caută durerea de la începuturile noastre, ca un soi de purificare prin chin. Niciodată nu am reușit să înțeleg mecanismele sau procesele chimice ce acționează mintea unora ce-și doresc cu ardoare puterea obținută prin moarte și distrugeri.

În anii '90, când americanii i-au bombardat în delir pe sârbi, eram acasă, pe Brediceanu, dar cumva în nebunia vârstei nu mă interesa nimic din ce se întâmpla acolo sau aiurea în lume. Dezinvoltura studenției și vizitele nesfârșite în căminul studențesc erau mai importante prin prisma trăirilor. Îndrăgosteala mă schimbase structural iar totul se desena în jurul meu doar prin iubita răpitor de frumoasă de care eram lipit până la geamăt.

Dar când nu sunt eu îndrăgostit?

Căminul 21 îmi era un soi de refugiu, cu patul acela primordial, îngust, lipit de patul lui Mimi. O cameră de cămin care în forma completă era locuință pentru cinci fete.

Războiul meu era mai mult legat de colegile ei de cameră ce nu se dădeau duse parcă niciodată.

Uneori, ca într-o răbufnire ne căutam intimitatea sub pătura groasă. Azi nici nu vreau să mă gândesc cum se vedea din exterior mișcarea aceea browniană. Un soi de vierme caroiat ce-și ascundea zgomotele în săruturi mute și atingeri spasmodice.

Dar nimic nu ne intimida dragostea și mângâierile furate, te miri pe unde, cu atâta nevoie. Nici o privire, nici un zgomot, nici măcar mirosurile.

Nu știu în ce condiții locuiesc studenții de acum. Fără îndoială standardele sunt altele, dar cred cu tărie că dragostea schimbă orice perspectivă.

Totuși în înghesuiala de acolo, reșoul cu luciul lui fierbinte, spre roșu, era prietenul tuturor, iar mâncarea liantul.

Când intram în căminul acela cu cinci etaje mă izbeau două lucruri. Întunericul din casa scărilor

și festivalul mirosurilor. Și ce putea să fie mai haios decât o voce care răscula tot coridorul.

-Haideti la 212 ca au făcut cartofi prăjiți cu maioneză!

Ajungeam acasă cu hainele puțin a mâncare și iubire.

Dar dincolo de graniță era razboi și oameni speriați ce-și pierduseră veselia.

Când bombele au căzut peste cartierele de locuințe sau televiziunea națională, lumea liberă a ridicat din umeri și a decretat sec: "Sunt pagube colaterale".

-Necazul maică, cum ar spune babele puse pe vorbă în marginea satului.

Apoi au căzut bombele peste poduri și alte case și iarăși sufletele colaterale s-au pulverizat spre cerul neputinței noastre.

Bubuiturile se rostogoleau peste pusta bănațeană până în curtea mică și întunecată a casei din Libertății.

Într-o bună zi, Brediceanu a devenit temporar acasă și pentru o familie de refugiați sârbi. Bărbatul slab și nu foarte înalt era mai mult o umbră a ce părea că fusese odată. Ea încă își păstra frumusețea balcanică în fața rotundă și ochii mari, ascunși în spatele dramei ce o însoțea ca un voal îndoliat.

Copiii, o fetiță și un băiat, pierduseră strălucirea veselă a copilăriei. Aveau un soi de luciu gri destrămat, ce le transforma orice zâmbet într-un chin. Urcau treptele ascunși în fusta mamei în timp ce tatăl ducea trei valize mici în care înghesuiseră tot. Poate mai puțin amintirile trecutului deja înecat în tristețe.

Le-am zâmbit neutru și mi-am trecut gândul spre iubire.

Locuiau în două camere mici, sub acoperișul nereparat, lăsat de izbeliște după moartea neașteptată a domnului Kalman. Când ploaia spăla praful războiului purtat de vânt până la noi, apa se scurgea grăbită în strachinile și gălețile adunate de prin vecini.

Erau o prezență tăcută ce prefera anonimatul în colțul lor de la etajul trei. Înfruntau condițiile precare cu resemnare.

-Măcar aici nimeni nu vrea să ne omoare, mi-a spus într-o seară tatăl copiilor, Zoran, când

întors ca de obicei după un aprofundat curs de amor, ne-am întâlnit pe trepetele largi, între etaje.

-Bună seara, mi-a spus cu accent greu.

-Hei, bună seara. Ce fac copiii?

-Bine, mulțumesc. De fapt despre ei vreau să vorbesc.

-Sigur! Pot să vă ajut cu ceva?

-Te-aș ruga, dacă poți să-i fotografiezi. Te-am văzut cu aparatul...

-Sigur, înțeleg. Doar să-mi spuneți când, și facem.

-Știi, când am plecat din casa noastră în grabă, am lăsat toate fotografiile în urmă.

Scriu asta iar la televizor teama unui dezastru ce pare aproape inevitabil se citește pe fețele ucrainenilor. Putin pare hotărât să trimită tancurile și avioanele razboiului peste ei.

-Haideti aici în fața ferestrei, le-am spus celor mici.

Băiatul m-a privit curios în timp ce sora i-a rămas în umbra părinților.

Zoran le-a tradus și s-au așezat ghemuit, pe podeaua de lemn, sprijiniți de pieptul și brațele mamei, sub lumina caldă a soarelui ce construia umbre prin fonta caloriferului cu vopsea ciobită.

El a ramas pe scaunul din holul lung, în fumul de țigară ce-i ascundea fața uscată. Cratița roșie cu buline albe lăsată de veghe sub spărtura cârpită din tavan, rămăsese ca un semn al neputinței în mijlocul camerei.

Pentru o clipă mi-am amintit de reșoul ce ne aduna veseli în jurul lui, în camera din cămin.

Am apăsat pe declanșator și momentul lor a rămas pe filmul acela alb-negru și pe retina încețoșată de imaginea deznădejdiei. Mi-era imposibil să le explic emoția ce-mi scutura sufletul, aparatul de fotografiat a rămas pe masa neacoperită și am ieșit.

Într-o cutie uitată pe dulap, mama strânsese jucăriile copilăriei mele.

-Pentru nepoți, spunea ea.

Am șters cutia de praf și într-o pungă am îndesat ce am găsit mai bun în frigider.

Nu mai știu ce le-am spus când m-am întors în fața ușii, dar țin minte ochii puștiului când i-am întins o jucărie.

După două zile, Zoran mi-a mulțumit și mi-a înapoiat Zenitul.

Într-o bună zi au dispărut așa cum veniseră, pe tăcute, neștiuți de nimeni, anonimii răniți ai unui alt război.

**

Ștrul, soldat în armata israeliană. Într-o zi, se prezintă la comandant și-i predă un tanc inamic în perfectă stare de funcționare... Ce mai captură, primește o săptămână de concediu ca recompensă.

Două zile după concediu, se prezintă iar la comandant cu un nou tanc în stare și mai bună... Comandantul, mirat, îi zice:
 - Măi Ștrul, îți dau concediul, dar trebuie să-mi spui cum ai făcut...
 - Păi, simplu. M-am dus la linia de demarcație și am strigat:
 - Ahmed, vrei un concediu?
 - Da.
 - Atunci hai să facem schimb de tancuri...

Kehinde Wiley, "Rumors of War" (2019) (courtesy Sean Kelly Gallery)

Anca Bukowski

Cântă la înger acordeonul.
 Bocancul bea șiret
 șiretul!
 De țâța lunii ziua trage
 să bea din Roma
 Panteonul.
 Să vină zeii să se joace
 la zar de os barbut în sânge
 și să ne lase moartea-n pace
 că plânge lăutarul...
 plânge!
 Că dintr-un vârful de baionetă
 se-nfruptă ultimul soldat
 își șterge ochii în bonetă
 fiindcă un glonte-a lăcrimat.

Balada acordeonului

FINAL

Pentru cei din jur

Nomazii au ucis și înainte.
 Găsește cuvinte pentru a descrie piatra
 grea primită în parbriz. Înaintea noastră
 numărau dezastrele pe care le facem din viețile
 noastre.

Eu sunt un neîndemânatic și un neatent.
 Mă găsești pe un drum verde prin
 câmpii verzi. Mă vezi pe calul meu
 de la mile distanță. Urmărim
 contururile munților
 până când, ore întregi
 mai târziu, după ploi, ninsoare
 și o rafală de soare ne întâlnim.

Vă spun că fac rugăciuni pentru voi,
 refugiaților.

Promit că aceste cuvinte pe care le spun sunt
 finalul unui drum lung, iar vocea mea
 sună ciudat chiar și pentru mine.
 Mă întrebați de ce tresar așa.

"Tăcerea umanilor", va spun eu.

"Și ea doare, de asemenea."

Și după exaltarea acestei întâlniri,
 ne despărțim, voi spre lumină, eu
 spre întunericul lăsat în urmă. AG

Scriitori anti razboi – II

Foto: [Nurit Benyovits](#) →

Rudy von Kronstadt

Încep asta seară cel mai ambițios proiect din carieră cu portretul „Cel mai iubit dintre pământeni”, președintele-erou, Volodymyr Zelenskyy, în harnașament de luptă. Îmi propun o serie întreagă de lucrări în stilul meu fotografic noir care să captureze toată durerea, determinarea, patriotismul și puterea unui popor ieșit din comun de puternic. În această luptă am putea afirma că artă nu își mai are locul. Însă este inadmisibil că noi artiștii să nu ilustrăm acest moment al istoriei pentru că generațiile viitoare să nu uite niciodată ce s-a întâmplat. Suntem responsabili de păstrarea acestei memorii. Colecția se va dezvoltă într-o mare

Expoziție viitoare pe care o voi numi „THE WAR ROOM - FACES OF WAR & PEACE”.

Expoziția va fi atât locală cât și itinerantă, în măsură în care doresc să prezint lumii perspectiva mea asupra acestui genocid, fiind alături de poporul ucrainian. Noilor mei prieteni din Ucraina împreună cu care lucrăm zi și noapte pentru a duce ajutoare, va fac o promisiune de suflet pe care am de gând să o respect: aceste tablouri vor fi expuse odată pe pereții sălilor se expoziții din Kiev. Să aveți cu toții grijă și multă pace! Slavă Ucrainie!

Adrian Grauenfels

Demolarea norilor

Willa Carroll * & AG

text modificat pentru Ucraina

Nori de nicovală în vest.
Tatăl meu moare în ospiciu
în timp ce eu sunt pe autostradă,
blocată de refugiații spre nicăieri
Un om pe targă.
Membrele imposibil de mișcat
Gura ușor deschisă,
ca și cum ar fi surprins, ca și cum ar spune
ah! Un ochi pe jumătate închis,
celălalt privește în sus,
luminat de o altă lumină,
un cer în tavanul spitalului improvizat.
Îi ating mâna, abia rece. A trecut doar
o oră. La lift, nu vreau să renunț
din el pot privi toboganul luminos al războiului.
Mă întorc. Mă aplec să-i sărut mâna.
Afară, cuie moi și lungi bat pământul.

* **Willa Carroll** este scriitoare și interpretă. Prima ei carte, *Nerve Chorus*, a fost una dintre cele mai bune cărți de poezie din 2018 ale revistei *Entropy Magazine*. Finalistă la *The Georgia Poetry Prize*, a câștigat premiul *Tupelo Quarterly* și *Narrative Magazine's Third Annual*

Poetry Contest. A obținut un masterat de masterat la *Bennington College*. Videoclipurile ei au fost publicate în *Narrative Outloud*, *Tuesday*; *An Art Project*, *Writers Resist* și în alte publicații. Carroll a colaborat și a realizat spectacole cu numeroși artiști, locuiește în New York.

*Rohan Chhetri

La masa regelui

După viol și baia de sânge, regele sălbatic
și oamenii săi s-au retras într-o baracă lungă
construită într-un loc deschis
pe un câmp deschis, lângă un râu firav, creat
pentru această pauză în timpul jafurilor. Caii să
se poată odihni. Unul câte unul, au frecat
sângele de pe degete și de pe față și s-au așezat
să devoreze
un ospăț cu orez și capră servit de săteni.
Legenda a rămas doar în numele unei cabane
construită în același loc, care în bengaleză
înseamnă festinul regelui, unde stăpânul a luat
masa.

Noi spunem că Moartea stă aici atunci când
vizitează pe cineva din familie. Când a venit
pentru bunicul, a sosit... târziu.
Nu la ora lupului, între miezul nopții și prima
oră. ci dimineața târziu, pe autostradă, cu
sirena în funcțiune, până la azilul de bătrâni. Ca
și cum ne-ar fi pedepsit pentru ceea ce ea a
stricat, a mai rămas în preajmă pentru câteva
ore.

Luni la azil a venit după mătușa mea. Tânăra,
care suferise în căsnicie, a fost luată pe sus de
către slăbiciunea ei:

inima slabă. Mi-i imaginez pe ei, tată și fiică,
stând liniștiți la masă, împărțind un prânz de
cartofi fierți aburind, și mereu în viața de apoi,
acel vag vis din sare.

Moartea se ia în trei, spuneau ei. Ne-am temut
că va să vină pentru unul dintre noi. În camera
de gunoi, au găsit registrul Morții plin de
mâzgălituri ilizibile

într-un metru întunecat pe care nimeni
nu-l putea înțelege.

Devastarea bunicii a pus capacul, în acel an un
canal de apă limpede a început să bubuie sub
pielea ei. Îl auzeam cum răsună ori de câte ori
deschidea gura să vorbească. Când mă gândesc

la dragoste, mă gândesc la ea plângând la plecare, la buza ei umflată și cum mi-a zgâriat dosul mâinii prin geamul mașinii. Moartea pândează din nou la granițe. Căsătorită la treisprezece ani, o adolescență pierdută, plângând într-un cazan de ceapă tocată. Ea vorbește de cocioaba de lemn șubredă cocoțată pe patru buturugi sfărâmicioase și în povestea ei este întotdeauna cum a văzut-o el prima dată, îmbrăcată în aur.

Cu acea spaimă în care se scufunda: profeție. Mă gândesc la dragoste. Și mă gândesc cum atunci când au ridicat sicriul bunicului ea l-a strigat strigând "Copilul meu, Dumnezeu meu, copilul meu".

traducere: AG

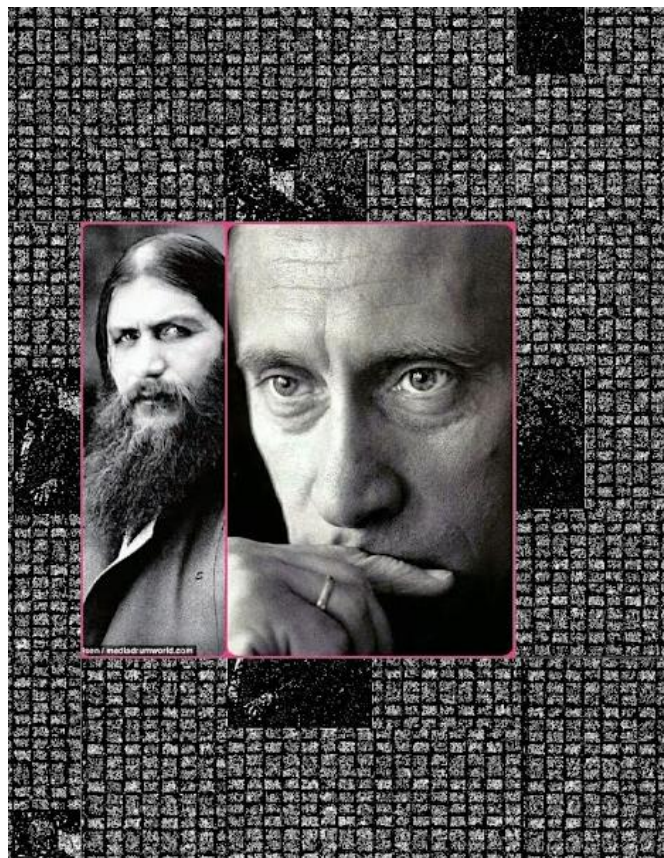
* **Rohan Chhetri** este scriitor și traducător. Este autorul volumelor *SLOW STARTLE* (câștigător al Premiului Emerging Poets 2015), *JURASSIC DESIRE* (câștigător al Premiului Per Diem 2017) și al cărții *LOST, HURT, OR IN TRANSIT BEAUTIFUL* (Tupelo Press/ Harper Collins, 2021). O ediție britanică a cărții urmează să apară la Platypus Press, 2022. Laureat al Premiului de poezie Kundiman din 2018, în prezent urmează un doctorat în literatură și scriere creativă la Universitatea din Houston, unde locuiește. A co-editat *SHREELA RAY: ON THE LIFE AND WORK OF AN AMERICAN MASTER* (Unsung Masters Series, 2021) împreună cu Kazim Ali. Beneficiar al unei burse PEN/Heim Grant 2021 pentru traduceri, poemele sale au apărut în *The Paris Review*, *Revue Europe*, *AGNI* și *New England Review*, și au fost traduse în greacă și franceză.

Putin & Rasputin

Claribel Alegria *

Rezumat CV

În cei șaiszeci și trei de ani am trăit unele clipe electrice: fericirea picioarelor mele sărind peste bălți șase ore în Machu Picchu zumzetul telefonului

în timp ce așteptam moartea mamei mele.
cele zece minute cât a durat
pentru a-mi pierde virginitatea
vocea răgușită
care anunța asasinarea
Arhiepiscopului Romero
cincisprezece minute în Delft
primul plâns al fiicei mele
Nu știu câți ani am tânjit.
pentru eliberarea poporului meu.
anumite morți nemuritoare.
Ochii acelui copil înfometat.
Ochii tăi mă scufundă în dragoste.
O după-amiază de "nu mă uita".
dorința de a mă modela
într-un vers.
un strigăt
o pată de spumă.

traducere AG

*Clara Isabel Alegría Vides (1924 - 2018), cunoscută și sub pseudonimul Claribel Alegría, a fost o poetă, eseistă, romancieră și jurnalistă nicaraguano-salvadoriană, o voce importantă în literatura contemporană din America Centrală. A fost distinsă cu Premiul Internațional Neustadt pentru Literatură în 2006.

Hannah

Aizenman

"Se presupune că poeții ar trebui să evite clișeele - fragmente de limbaj atât de banale încât par a fi golite de sens - dar sunt fascinată de ceea ce pot dezvălui și ascunde frazele ultra-familiare. Acest poem ia drept titlu o expresie comună, folosită în mod obișnuit cu scopul de a afirma identitatea pozițională a vorbitorului (un bărbat) ca o revendicare a puterii și a controlului narativ: un gest retoric "umanizant" care funcționează pentru a delegitima și dehumaniza femeile. Jucându-mă cu acest idiom, care este, de asemenea, un fragment - făcându-l o constrângere formală, sondându-l, în diverse sensuri - am sperat să destabilizez imaginația care generează utilizarea sa și să clatin limitele acestei imaginații."

Illustration by Victor Julez

Ca tată de fiice

Ca o mare de apă
 Ca paznic al vidrelor
 Ca suporter al echipei Maccabi
 În calitate de cel mai mare erudit
 În calitate de soț care părăsește mame
 Ca donator de bacșișuri
 Ca un specialist în eșecuri
 Ca un suporter credincios
 În timp ce ne adunăm împreună
 Cu teamă de dezordine
 Ca o fantomă a operelor
 Ca apărător al frontierelor
 Ca un spărgător de pânze de păianjen
 Ca un prieten al doctorului
 Ca un autor de evanghelii
 Ca un câmp după un măcel...

Baruch Elron ----->

Istoria agresiunii

Autor: AG

Nomazii au ucis și înainte.
Găsește cuvinte pentru a descrie piatra
grea primită în parbriz. Înaintea noastră
numărau dezastrele pe care le facem din viețile
noastre.

Eu sunt un neîndemânatic
și un neatent. Mă găsești pe un drum verde
prin

câmpii verzi. Mă vezi pe calul meu
de la mile distanță. Urmărim
contururile munților
până când, ore întregi
mai târziu, după două ploi, ninsoare
și o rafală de soare ne întâlnim.
Vă spun că fac rugăciuni pentru voi,
refugiaților.

Promit că aceste cuvinte pe care le spun sunt
finalul

unui drum lung, iar vocea mea
sună ciudat chiar și pentru mine.

Mă întrebați de ce tresar așa.

"Tăcerea umanilor", va spun eu.

"Și ea doare, de asemenea."

Și după exaltarea acestei întâlniri,
ne despărțim, voi spre lumină, eu
spre întunericul lăsat în urmă.

Noroiul care te salveaza de invadatori:

Dorin Popa

Fără ieșire

teribil de frică mi-a tot fost în viață

și abia astăzi aflu asta despre mine!

cu vârsta, copilăria-i tot mai aproape,
de aceea bunicii-s mai iubiți de copii

am crezut că pier, după ce-ai plecat,
numai viața a vrut să nu mor atunci!

port multe-n piept fără să le cunosc,
cerculă, mă irigă, mi-apartțin și totuși
sunt un mister precum china antică.

dac-aș ști legile care mă transportă,
aș mai trăi o viață, în libertate chiar!
(sunt român, adică roman, cât și turc,
sunt sigur grec, tot cam cât sunt rus,
sunt armean, cam cât sunt evreu, tot
la fel sunt neamț, și polonez, și țigan)

înapoi nu mai pot merge, iar înainte,
înainte am aflat ieri că nu mai există,
pe loc nu poți să stai decît în moarte

Ioan Mircea Popovici

Aritmetica Fericirii face bucle

Esti un norocos, Prietene

Că te-ai întâlnit cu Înțelepciunea

Dar chestia acesta nu-i suficientă ca să te

liniștească

Diavolul are armele lui cele mai potrivite

De-a câștiga bătăliile

Pe Stradela Vântului

Primele femei pe care le-am cunoscut

Au fost Domnișoara Cristina-Balerina

De la numărul 8

Și mama sa,
 Agripina-Vaporeanca
 Plină de sfaturi pentru fiica sa
 Și pentru prietenele ei
 Gemenele Adela și Alade
 De la numărul 7
 Fetele lui Nea Vasile-Bucătarul de la Rex-
 Mamaia
 Într-o zi când fetele s-au întors fericite de la
 teatru
 Agripina le-a spus: Fetelor, aveți grijă ce faceți
 Stai liniștită mamă, i-a spus Cristina
 Noi avem Înger Bun
 Bine, bine, le-a spus Agripina
 Când crezi că ești de partea Binelui
 Diavolul are teren liber, pentru că stai cu
 spatele la el
 Și când crezi că te stăpânește răul
 Câștigul este de partea Binelui, pe care-l cauți
 În toată povestea, Viața face diferența
 Practica este criteriul Adevărului
 Universul este Infinit
 Omul, oricât de instruit este
 Rămâne mărginit
 Și mai e o treabă
 Cu cât sfera cunoașterii este mai mare
 Cu atât contactul cu necunoscutul este mai
 întins
 Între Adevăr și Existență,
 Viața este Esență
 Esența este Sămânța cea plină
 Care, ca să încolțească, trebuie să moară...
 Aritmetica Fericirii face bucle
 Ca punctul de pe cercul mare al sferei
 Cu alte cuvinte este o cicloidă pe clepsidră...
 Același ymp *, matematicarul-marinar
 Specialist în tainele unui zar
 Jucător de șah cu hazardul
 Și altele de acest fel
 Printre care și chestii hazlii
 Cum ar fi Factorizarea Operatorilor Compacti și
 Pozitivi
 Și a funcționalelor selective
 Compatibile cu Relația de Preferință
 Și Funcția de Utilitate Maximală...

Constanța, Miercuri, 9 Martie, 2022

Nota

* ymp = pseudonimul autorului

Andreas Montag *

Tango - pentru Walter Mehring ()**

Germania, al tău dansator este moartea
n-am trăit asta deja, da, asta a fost deja odată
la ora de tango, o vreme-a sosit
care plânge după tango,
canibalul cu torță
și o floare de foc pictează casele-n roșu:
Germania, râsul meu trist și rău
nu oprește nimic,
niciun vers nu oprește tangoul,
enormă e ultima răsturnare, ea râde
chiar dacă coloana vertebrală ne crapă -
cartilajul cicatrizat al corpului bătut
va fi spulberat când în sfârșit
un normal nebun apasă butonul
cum alți normal nebuni omoară femei,
primul falus de oțel își ia zborul,
o pasăre vine în zbor, e carnaval
în secția închisă a psihiatriei, ultima
radiație pentru noi și ultimul praf cenușiu pe
acoperișurile Germaniei Centrale
tot felul de copaci și animale izbite, grădinița
arată, tango, și noi: dansatorii.

NOTE

*- **Andreas Montag** n. 1956 - După absolvirea liceului, Andreas Montag a urmat școala tehnică pentru bibliotecari "Erich Weinert" din Leipzig. A studiat apoi la Institutul de Literatură "Johannes R. Becher". Romanul său "Charlemagne sau căutarea lui Julie" a fost publicat în 1986 la Mitteldeutscher Verlag Halle (Saale). A lucrat ca ambalator, capelan de spital, bibliotecar și, din 1986, ca scriitor independent, mai întâi în Leipzig, iar din 1988 în Halle (Saale). În 1990, a participat la concursul Ingeborg Bachmann de la Klagenfurt. În același an, a devenit membru al redacției cotidianului Mitteldeutsche Zeitung din Halle, unde din 1996 este șeful departamentului de cultură.

(**) - **Walter Mehring** (1896 - 1981) a fost un scriitor german și unul dintre cei mai importanți autori satirici din Republica de la Weimar.

A fost interzis în timpul celui de-al Treilea Reich și a fugit din țară.

traducere Chava Roth

note: AG

Bianca Marcovici

nu cred în soldatul care bea lapte
îi privesc deseori sunt ruși de oboseală
așteptând în stații, apărătoare de betoane,
în câmpuri deschise, pe șosele,
fără ventilatoare,
bând apă sălcie, topindu-se la soare...
hainele lor obosite, aceleași, uneori
neîncăpătoare,
sacii de voiaj, armele delăsătoare,
se scoală în picioare în trenuri,
merg rezemați de ei,
privesc atent mobilul
le-aș oferi timpul meu, copilul meu, copilul
meu!

Lee Miller

Via [Veronica Kirchner](#)

ARTfel De Jurnal | 8 martie 2022

„Believe it!“ așa își începe Lee Miller, fost fotomodel pentru Vogue, corespondenta de război din lagărele de concentrare din Buchenwald și Dachau la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial. Imaginea cu ea în baia din apartamentul privat al lui Hitler, din 30 Aprilie 1945, este una dintre cele mai renumite și pline de simboluri. Este realizată de David E. Sherman în ziua în care trupele americane ajung în München. Si ziua în care Hitler se sinucide. Pe marginea cedei de baie in care este Lee Miller fotografiată se află o fotografie a lui Hitler. În 1946 face o a doua călătorie în România unde fotografiază, printre altele, familia regală. Lee Miller este fotografa care, împreună cu Man Ray, descoperă, printr-un accident, procesul de solarizare.

Elsa Dorval Tofan

Ținută festivă

Merg, mergi, avansează, avansează cu umerii aplecați, Nu contează Important este să fac și să faci un pas, să luăm măcar Imaginea apelor la apus, rațele. Acest apus să-l luăm.

Cu mine, Cu tine, să furăm tot ceea ce se poate fura, ca bandiții Întoarcerea, evident, nu există, am înțeles și ai înțeles: Acestui moment Se cere ținuta festivă, frac, dantelă, joben, pantofi de lac Și brățări din ceramică în formă de avioane, în formă de Lepidoptere încărcate

Cu saci de polen, roselin sociabil, ca de obicei, o să cânte...

Ultimele pahare de șampanie și ultimele priviri peste lac În ținută festivă.

Destinde-te, relaxează-te, este ultimul efort, ultimul drum

Tunelul de lumină s-a activat, fața nevăzută a lunii e senină Ca mine, ca tine

Pașii comuni, umerii în pământ, rostogolim, bulgări de neant.

Să nu aveți încredere

Pentru informații privind prima zi de război fă [clik aici](#)

Pentru informații privind prima zi...

Se caută gerant de mezelărie

Încă

Pentru informații privind a doua zi de război fă [clik aici](#)

Pentru informații privind a doua zi...

Se caută brațe, arme, rachete

Activ

Zilele trei, patru și cinci, fără apă, nu mai mult de o săptămână

Nu se poate să fie mai mult decât atât, se va stinge, se va sfârși

Cumva, cineva îl va opri pe samavolnicul cu inimă din sârmă

(Dar din însemnări rezultă că, războiul a continuat)

Pentru informații privind a opta zi de război fă [dublu clik aici](#)

Dublu clik, încă o dată, iată, podurile sunt țândări, aerul toxic

Ziua a noua, convoiul libertății omoară civili, soldații se închipuie

Salvatori, urlă în megafoane, se conving pe ei, că au venit să ajute

Clik pe icoană

Ziua a zecea eliberatorii trag în copii, e vina lor, au început să plângă

Ziua a XI-a, inamicul își intensifică asaltul, ziua a XII-a se intensifică

Agoniile, morțile, abandonurile, crizele lumii mari, încremenită de frică,

Dacă cel cu inimă de sârmă

Va trage de manetă, cât timp

Vom mai avea de simțit fumul

Cu izuri de sânge, câte secunde...

Pentru informații privind a treisprezecea zi de război

Fă [clik aici](#). E posibil să nu găsești nimic pentru că

Începând cu această zi

Nu s-a mai înregistrat

Niciun semn, Pământul,

Călător în spațiu și în alt

Timp, s-a dislocat din axă

Supraviețuitori, dacă există

Nu cedați acordând încredere!

Elsa Tofan - Să nu aveți încredere

Pentru informații privind prima zi de război fă
clik aici

Pentru informații privind prima zi...

Se caută gerant de mezelărie

Încă

Pentru informații privind a doua zi de război fă
clik aici

Pentru informații privind a doua zi...

Se caută brațe, arme, rachete

Activ

Zilele trei, patru și cinci, fără apă, nu mai mult
de o săptămână

Nu se poate să fie mai mult decât atât, se va
stinge, se va sfârși

Cumva, cineva îl va opri pe samavolnicul cu
inimă din sârmă

(Dar din însemnări rezultă că, războiul a
continuat)

Pentru informații privind a opta zi de război fă
dublu clik aici

Dublu clik, încă o dată, iată, podurile sunt
țândări, aerul toxic

Ziua a noua, convoiul libertății omoară civili,
soldații se închipuie

Salvatori, urlă în megafoane, se conving pe ei, că
au venit să ajute

Clik pe icoană

Ziua a zecea eliberatorii trag în copii, e vina lor,
au început să plângă

Ziua a XI-a, inamicul își intensifică asaltul, ziua
a XII-a se intensifică

Agoniile, morțile, abandonurile, crizele lumii
mari, încremenită de frică,

Dacă cel cu inimă de sârmă

Va trage de manetă, cât timp

Vom mai avea de simțit fumul

Cu izuri de sânge, câte secunde...

Pentru informații privind a treisprezecea zi de
război

Fă clik aici. E posibil să nu găsești nimic pentru
că

Începând cu această zi

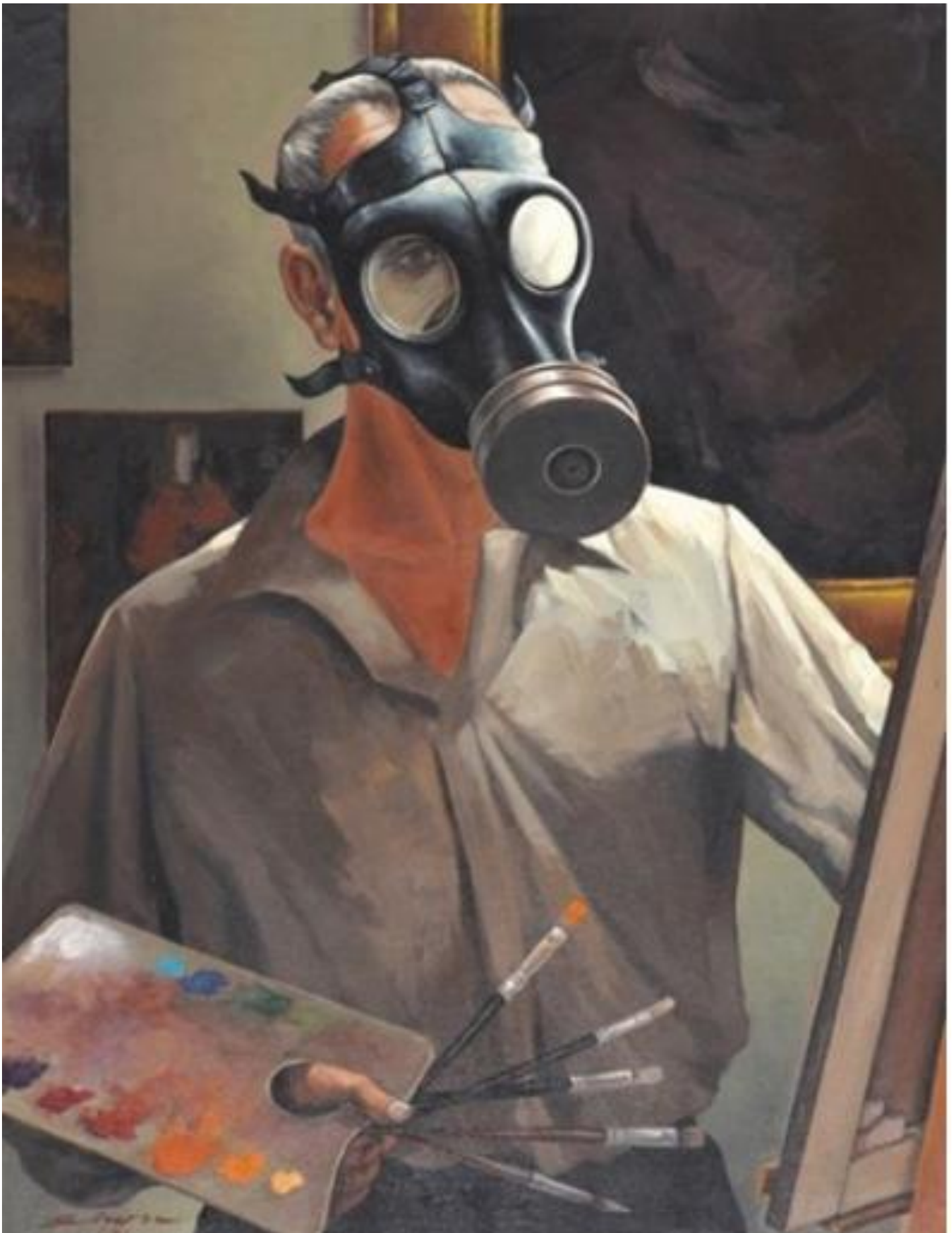
Nu s-a mai înregistrat

Niciun semn, Pământul,
Călător în spațiu și în alt
Timp, s-a dislocat din axă

Supraviețuitori, dacă existați
Nu cedați acordând încredere!

Baruch Elron

Camelia Iuliana Radu

pentru început fă rost de un ac

Doamna și domnul gonflează pentru putere
 din balon privesc ei cu ochi mici
 doamna și domnul
 un balon cu papion și ciorapi subțiri
 și ei au fost
 copii înfricoșați au privit ferestrele ude
 pe care se zbăteau ramurile umbrei și lumina
 dintr-un balon au privit
 visul prinzându-i printre jaluzele
 domnul și doamna
 pe atunci rețezați de orașe diferite
 și părinți de partid ei știu și azi cum se face
 mimează de la ferestrele unui balon
 iar tu privești în sus
 învățat de mama tata domnul și doamna
 să fii cuminte să respecti să nu minți să nu furi
 să nu
 câte zile și nopți să rămâi
 cuminte respectuos pe loc
 și cât
 cât
 să taci?
 din tăcere subțire se ridică
 amfora vechilor greci privind-te drept
 dar tu nu ai văzut niciodată
 nu ai întâlnit privirea aceea și nici nu știi ce
 înseamnă
 să-și împlânte sabia între coastă soldatul altei
 cetăți habar nu ai
 inocent și de plastic privești
 vine nebunul și face tumbe vine tiranul și tună
 vin toți rând pe rând cu câte un personaj sub
 piele și habar nu ai
 stai ca un miel jumătate de plastic privești
 inocent perfect inocent
 te uiți în gura lor și crezi că ești prost
 habbar nu ai cât te învidiază
 din spatele balonului doamna și domnul
 mecanismele întepenite estetic
 visuri pietrificate
 acei banali morți al banalei morți

doamna și domnul
 nu, nu se întâmplă nimic
 chiar nimic
 sigură întâmplare ai putea fi tu
 când și dacă ți-ai da jos frica din spate
 camuflată în bun simț luat de-a gata
 de la părinți
 crează tu
 fă și tu ceva cu tine

Ayúdame!

Andrei Schwartz

Într-una din excursiile la Barcelona, trecând pe vestita stradă Ramblas, elegantă și plină de turiști, un cerșetor cu ambele picioarele amputate stătea într-un colț, pe trotuar, cu o pălărie în fața lui și striga cu o voce disperată: Ayúdame! Ayúdame!(ajută-mă). Nu știu din ce motiv nu i-am pus bani în pălărie. Toată ziua am avut muștrări de conștiință pentru că nu i-am dat câțiva bănuți, nu avea nicio importanță ce ar fi făcut cu ei. Vocea lui disperată n-am uitat-o niciodată!

În ultimele zile urmăresc la diverse stații de televiziune emisiunile de actualități care prezintă imaginile cutremurătoare ale războiului din Ucraina. Nu am de gând să scriu aici despre motivele geostrategice ale războiului, nici despre Putin, Biden sau Macron; au făcut-o mulți alții, mai versați în această problemă. E cumplit ca în secolul douăzeci și unu un stat să încalce suveranitatea altuia și să declanșeze un nou război european.

Mă interesează oamenii de rând, cetățeni nevinovați, speriați, a căror viață este în pericol, care se adăpostesc în stațiile de metro sau pe unde apucă, suferind consecințele acestui război, urmare a neputinței societății europene și a conducătorilor ei care nu au putut sau nu au vrut să-l prevină.

Fiecare război are imaginile lui specifice, unele sunt trucate, cele mai multe sunt însă reale. Într-una din ele un copil de vreo trei-patru din ani din Kiev plânge și printre lacrimi spune “Mi-e frică, e război, nu vreau să mor!” Într-o stație de metro, o tânără citește o carte. Când un reporter o întreabă cum are răbdare să citească în timp se aud sirenele de alarmă aeriană, ea răspunde “Sper că războiul să se termine înainte ca eu să termin de citit cartea, pentru că alta nu am.”

Undeva, la trecerea frontierei dintre Ucraina și Moldova, o femeie în vârstă, supraviețuitoare a holocaustului, refugiată din Harkov, spune: “Nu credeam că la optzeci de ani după terminarea războiului va trebui să-mi părăsesc din nou casa, orașul, și să mă refugiez.” Oameni de pe stradă încearcă să oprească cu trupul lor tancurile rusești! Coloane infinite de oameni care așteaptă

trenuri care nu se știe dacă vor veni să-i ducă spre meleaguri mai liniștite, dincolo de bătaia tunurilor. Coloane infinite la trecerea frontierelor Ucrainei cu țările vecine, mai ales bătrâni și femei cu copii, și nu poți să nu faci asocieri cu imagini asemănătoare din timpul holocaustului. Case bombardate, cadavre, mobilă și jucării împrăștiate, copaci smulși din rădăcini.

La posturile de televiziune, președintele Ucrainei, Zelensky, pur și simplu strigă după ajutor de la țările din NATO, dacă nu intervenție militară, măcar avioane și rachete. Sunt orașe care duc lipsă de apă, mâncare, încălzire și oamenii roagă lumea să-i ajute. Sancțiuni economice? Ele își vor face efectul peste un an-doi, dar ele nu vor opri trupele rusești. Europa admiră curajul ucrainenilor și îi sprijină moral. Demonstrații de solidaritate cu Ucraina au loc în toată Europa, chiar și în Rusia. Se trimit și arme și muniții, dar nu în cantitate suficientă. E o criză umanitară nemaîntâlnită pe bătrânul continent de la al Doilea Război Mondial. Numărul refugiaților a ajuns la un milion și jumătate. E drept că țările vecine ale Ucrainei, România, Moldova, Slovacia și Polonia, fac tot posibilul pentru acești oameni care “și-au luat lumea în cap” și se duc la o adresă necunoscută, undeva pe mapamond.

Văzând imaginile acestor oameni disperați, mă întreb dacă tot ce s-a făcut până acum în ajutorul semenilor noștri este suficient. Nu cred. Logica spune că intervenția militară a NATO ar putea duce la un conflict mondial, al Treilea Război Mondial. După părerea multora al Treilea Război Mondial a și început odată cu invazia Ucrainei. La vederea refugiaților, nu pot să nu mă întreb: dacă nu-i putem ajuta prin forțele NATO, ce facem cu strigătul lor pentru ajutor, Ayúdame! Ayúdame!

Preluat din Rev. Baabel

Beatrice Bernath

pleduri roz

trăiesc griul agățată de el cu două mâini.

aș vrea să iubesc dar am mâinile ocupate.

bucăți zdrențuite de roz (copii cândva) se tîrăsc
în șanțurile acoperite cu pleduri peste morți.

e liniște. albastrul tace ghemuit
sub un grup de
îngeri demoralizați.

avataruri rupte
din cerul ce a fost aer
pântece de femeie goale
că a murit ziua de mâine.

corbii se rotesc în cerc închis
scîrbiți de urletele mele
tăcute.

Desen si text ©BB

Glume 'ruso-sovietice', adaptate pentru martie 2022:

Un bărbat vine la un chioșc de ziare în Moscova, cumpără ziarul, citește atent prima pagină, îl aruncă. A doua zi, la fel, vine, citește nervos prima pagină, aruncă ziarul. A treia zi, vânzătorul nu se poate abține și-l întreabă: „Dar ce cauți?” „Un anunț funerar...” „Dar astea nu sunt pe prima pagină.” „Ăla pe care-l aștept eu va fi!”

Putin se duce la ghicitoare: „O să mori într-o zi de sărbătoare ucraineană” „De unde știi?” „Orice zi în care vei muri va fi sărbătoare națională în Ucraina.”

Putin la ghicitoare: „Te văd în Kiev, înconjurat de mulțimi uriașe, care cântă și-ți strigă numele.” „Și eu ce port?” „Nu știu, coșciugul e închis.”

Anunț la Radio Erevan „De ce a dispărut untul de pe rafturile din Moscova?” „S-a topit sub soarele măreției rusești!”

O bătrânică așteaptă în stație. Vine autobuzul, dar e plin. Mai vine unul, tot plin. În al treilea găsește loc. „Slavă Domnului”, zice băbuța. Un om o corectează: „Se spune Slavă lui Putin acum, mamaie”. „Nu știam, maică, iartă-mă. Dar dacă moare Putin ce spunem?” „Slavă Domnului!”

Un american și un rus se ceartă pe măreția țărilor. Americanul: „Dacă sun la 911, poliția vine în 3 minute.” Rusul: „Eu nici nu trebuie să sun!”

Rusia: Catedrala din Kiev se va numi Sf. Putin.
Ucraina: Doar dacă primim moaștele imediat.

Un ucrainean din zona ocupată se chinuie să lipească un timbru defect cu portretul lui Putin. Ofițerul rus: „Scuipă pe el” Două secunde mai târziu... „Pe spate, măh...”

Definiția agresiunii: Intrarea trupelor unui stat în alt stat fără permisiunea lui Putin.

Putin la televizor: „Am făcut un plan pentru noua noastră economie. Oamenii vor fi bogați și fericiți. Am atașat și lista oamenilor.”

Un copil din Rusia scrie în raportul de la școală:

„Pisica mea a făcut 7 pisoi. Toți 7 îl iubesc pe Putin.” O săptămână mai târziu: „Toți cei 7 vor să plece în UE”. Profesoara: „De ce?” Elevul: „Au deschis ochii.”

Sondaj european: Ce opinie aveți despre mărirea salariilor?

Românul: Ce e aia „mărire a salariului”?

Rusul: Ce e aia „opinie”?

General rus: „Avem atât de multe victorii! Dacă am pune rapoartele unul peste altul, ar ajunge până-n cer, la Dumnezeu.”

Putin: „Dumnezeu nu există.”

Generalul: „Nici victoriile noastre.”

Henry Kissinger

Cum se încheie criza din Ucraina. Unde greșește Occidentul și cât de încăpățânat este Putin

Henry Kissinger, fost secretar de stat al SUA din 1973 până în 1977, unul din cei mai respectați diplomați la nivel mondial, a căutat o soluție pentru conflictul din Ucraina. Într-un editorial din Washington Post a arătat care sunt soluțiile pe care le vede pentru încetarea conflictului. Atât din perspectiva Rusiei, cât și din cea occidentală.

Discuția publică despre Ucraina este doar despre confruntare. Dar știm unde mergem? În viața mea, am văzut patru războaie începute cu mare entuziasm și sprijin public, toate nu am știut cum să le încheiem și din trei dintre care ne-am retras unilateral. Testul politicii este cum se termină, nu cum începe.

Mult prea des problema ucraineană este pusă ca o confruntare: dacă Ucraina se alătură Estului sau Vestului. Dar dacă Ucraina vrea să supraviețuiască și să prospere, nu trebuie să fie avanpostul uneia dintre părți împotriva celeilalte – ar trebui să funcționeze ca o punte între ele.

Rusia trebuie să accepte că încercarea prin care vrea să forțeze Ucraina să devină un stat satelit și, prin urmare, să mute din nou granițele Rusiei, ar condamna Moscova să-și repete istoria de cicluri auto-împlinite de presiuni reciproce cu Europa și Statele Unite. Occidentul trebuie să înțeleagă că, pentru Rusia, Ucraina nu poate fi niciodată doar o țară străină. Istoria Rusiei a început în ceea ce se numea Rusia Kieveană. De acolo s-a răspândit religia rusă. Ucraina face parte din Rusia de secole, iar istoriile lor s-au împletit înainte de atunci.

Unele dintre cele mai importante bătălii pentru libertatea Rusiei, începând cu Bătălia de la Poltava din 1709, s-au purtat pe pământul ucrainean. Flota Mării Negre – mijlocul Rusiei de a proiecta puterea în Marea Mediterană – are la bază închirierea pe termen lung la Sevastopol, în Crimeea. Chiar și dizidenți renumiți precum Aleksandr Soljenițin și Joseph Brodsky au insistat că Ucraina este o parte integrantă a istoriei Rusiei.

Uniunea Europeană trebuie să recunoască faptul că dilatarea birocratică și subordonarea elementului strategic față de politica internă în negocierea relației Ucrainei cu Europa au contribuit la transformarea negocierilor într-o criză. Politica externă este arta de a stabili priorități.

Ucrainenii sunt elementul decisiv. Ei trăiesc într-o țară cu o istorie complexă și o compoziție poliglotă. Partea vestică a fost încorporată în Uniunea Sovietică în 1939, când Stalin și Hitler au împărțit prada. Crimeea, a cărei populație este rusă în proporție de 60%, a devenit parte a Ucrainei abia în 1954, când Nikita Hrușciiov, un ucrainean de naștere, a acordat-o în cadrul sărbătoririi a 300 de ani a acordului rus cu cazacii.

Ucraina occidentală este în mare parte catolică; Ucraina orientală în mare parte ortodoxă rusă. Partea occidentală vorbește ucraineană; partea orientală vorbește mai ales rusă. Orice încercare a unei aripi a Ucrainei de a o domina pe cealaltă – așa cum a fost modelul – ar duce în cele din urmă la război civil sau la destrămare. A trata Ucraina ca parte a unei confruntări Est-Vest ar distruge timp de zeci de ani orice posibilitate de a aduce Rusia și Occidentul – în special Rusia și Europa – într-un sistem internațional cooperant.

Ucraina este independentă de numai 23 de ani; a fost anterior sub un fel de stăpânire străină încă din secolul al XIV-lea. Deloc surprinzător, liderii săi nu au învățat arta compromisului, cu atât mai puțin din perspectiva istorică. Politica Ucrainei post-independență demonstrează clar că rădăcina problemei se află în eforturile politicianilor ucraineni de a-și impune voința în părțile recalcitrante ale țării, mai întâi de către o facțiune, apoi de către cealaltă. Aceasta este esența conflictului dintre Viktor Ianukovici și principalul său rival politic, Iulia Timoșenko. Ei reprezintă cele două aripi ale Ucrainei și nu au fost dispuși să împartă puterea. O politică înțeleaptă a SUA față de Ucraina ar căuta o modalitate prin care cele două părți ale țării să coopereze între ele. Ar trebui să căutăm reconcilierea, nu dominația unei facțiuni.

Rusia și Occidentul, și mai puțin diferitele facțiuni din Ucraina, nu au acționat pe acest principiu. Fiecare a înrăutățit situația. Rusia nu ar putea să impună o soluție militară fără a se izola într-un moment în care multe dintre

granițele sale sunt deja precare. Pentru Occident, demonizarea lui Vladimir Putin nu este o politică; este un alibi pentru lipsa uneia.

Putin ar trebui să realizeze că, oricare ar fi nemulțumirile sale, o politică de impuneri militare ar produce un alt Război Rece. La rândul lor, Statele Unite trebuie să evite să trateze Rusia ca pe un elev încăpățânat care trebuie învățat, cu răbdare, reguli de conduită stabilite de Washington. Putin este un strateg serios – pe premisele istoriei Rusiei. Înțelegerea valorilor și psihologia SUA nu sunt punctele lui forte. Înțelegerea istoriei și psihologiei Rusiei nu a fost nici un punct forte al factorilor de decizie din SUA.

Liderii din toate părțile ar trebui să revină la examinarea rezultatelor, nu să concureze. Iată noțiunea mea despre un rezultat compatibil cu valorile și interesele de securitate ale tuturor părților:

- Ucraina ar trebui să aibă dreptul de a-și alege liber asociațiile economice și politice, inclusiv cu Europa.
- Ucraina nu ar trebui să adere la NATO, o poziție pe care am luat-o acum șapte ani, când a apărut ultima oară această ipoteză.
- Ucraina ar trebui să fie liberă să creeze orice guvern compatibil cu voința exprimată a poporului său. Liderii ucrainieni ar opta atunci pentru o politică de reconciliere între diferitele părți ale țării lor. Pe plan internațional, ei ar trebui să urmeze o postură comparabilă cu cea a Finlandei. Această națiune nu lasă nicio îndoială cu privire la independența sa acerbă și cooperează cu Occidentul în majoritatea domeniilor, dar evită cu grijă ostilitatea instituțională față de Rusia.
- Este incompatibil cu regulile ordinii mondiale existente ca Rusia să anexeze Crimeea. Dar ar trebui să fie posibil să se pună relația Crimeei cu Ucraina pe o bază mai puțin tensionată. În acest scop, Rusia ar recunoaște suveranitatea Ucrainei asupra Crimeei. Ucraina ar trebui să consolideze autonomia Crimeei în alegerile organizate în prezența observatorilor internaționali. Procesul ar include eliminarea oricăror ambiguități cu privire la statutul flotei Mării Negre la Sevastopol.

Acestea sunt principii, nu prescripții. Oamenii familiarizați cu regiunea vor ști că nu toate vor fi acceptabile pentru toate părțile. Testul nu este satisfacția absolută, ci insatisfacția echilibrată.

Dacă nu se ajunge la o soluție bazată pe aceste elemente sau pe elemente comparabile, deriva către confruntare se va accelera. Momentul pentru asta va veni destul de curând.

Anath Hanit - Desene-Colaje

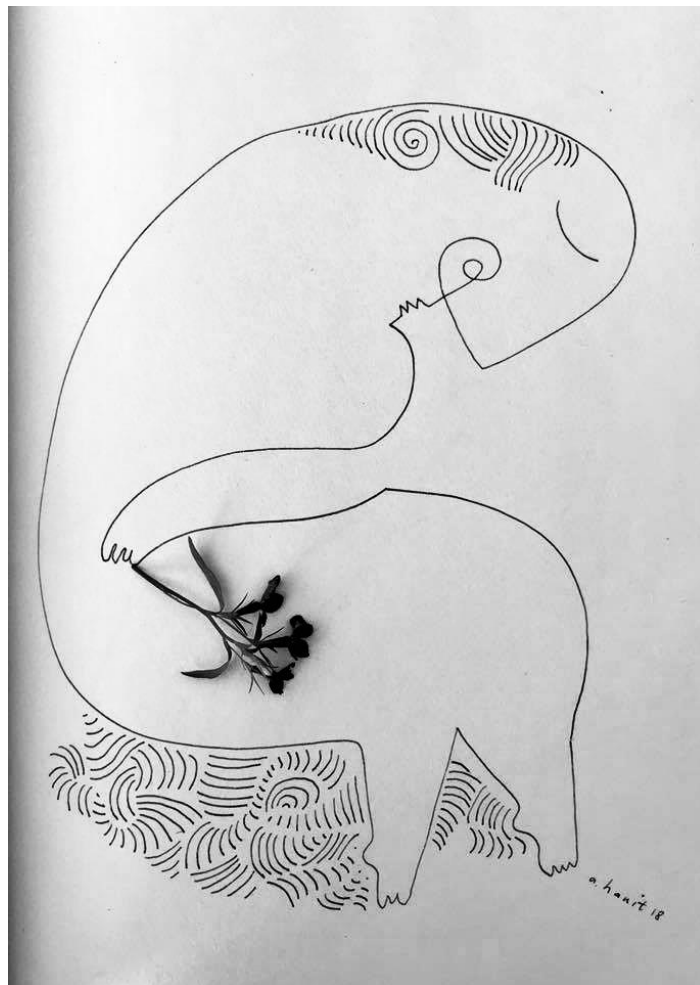
NO MORE WAR !

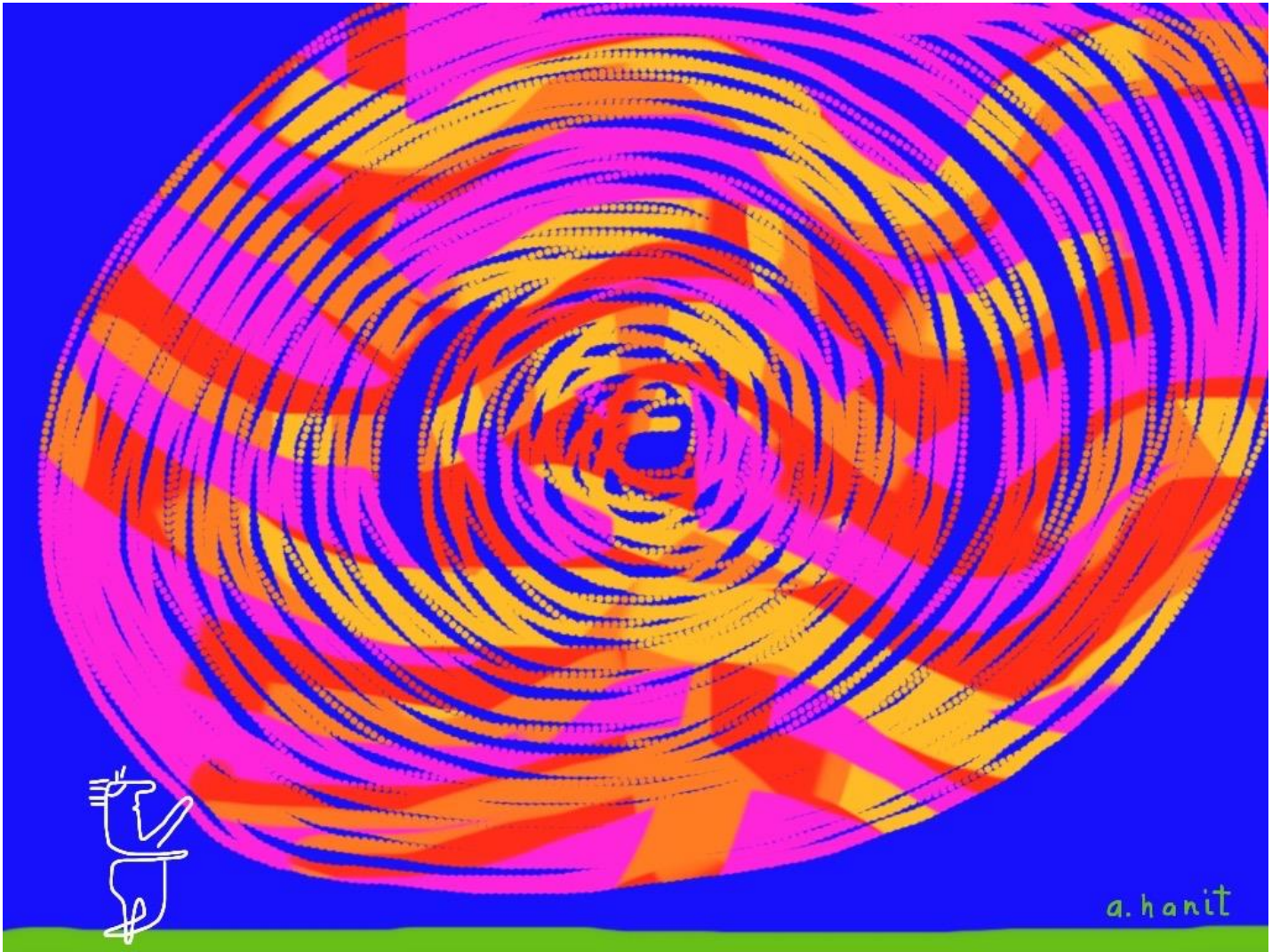

Alexandru Cazacu

Interioare pustii

Privim cerul amiezii de Februarie ca pe-o
colivie imensă în care se zbat păsările și norii
interioarele rămân pustii
totul se îmbracă într-o o bluză
de cașmir albastru și auzim
o voce pe undeva pe aproape
bruiată de hergheliile frunzelor desprinse de
arbori
totul este de uitat și de trecut
un șir de amănunte ireconciliabile
Vechiile reverii ne fac cu mâna
sub ramuri de vâsc
asemeni unor foste aripi
cicatricile cresc pe trupul orelor
un stol de lebede ostenește deasupra lacului
Aratătorul serii ciocăne ferestrele
și am vrea să chemăm un naufragiu care să
îndepărteze întâmplările
dincolo orizontul de scrum
al propozițiilor neterminate
acolo unde cuvintele trec dintr-o frază în alta
ca niște emigranți frontiera
la schimbarea grănicerilor

Folclor

Porunca sultanului

Dacă dictatorul ridică o pleoapă
cade o sabie care taie
și împarte pământul cunoscut
O parte se scufundă.
O alta îi rămâne lui la visterie

Râsul lui tulbură flacăra rapidă
a candelabrelor și aroma uscată a aerului.
O lumină care tremură
ca într-o oglindă;
la semnalul sprâncenei sale
neiertătoare

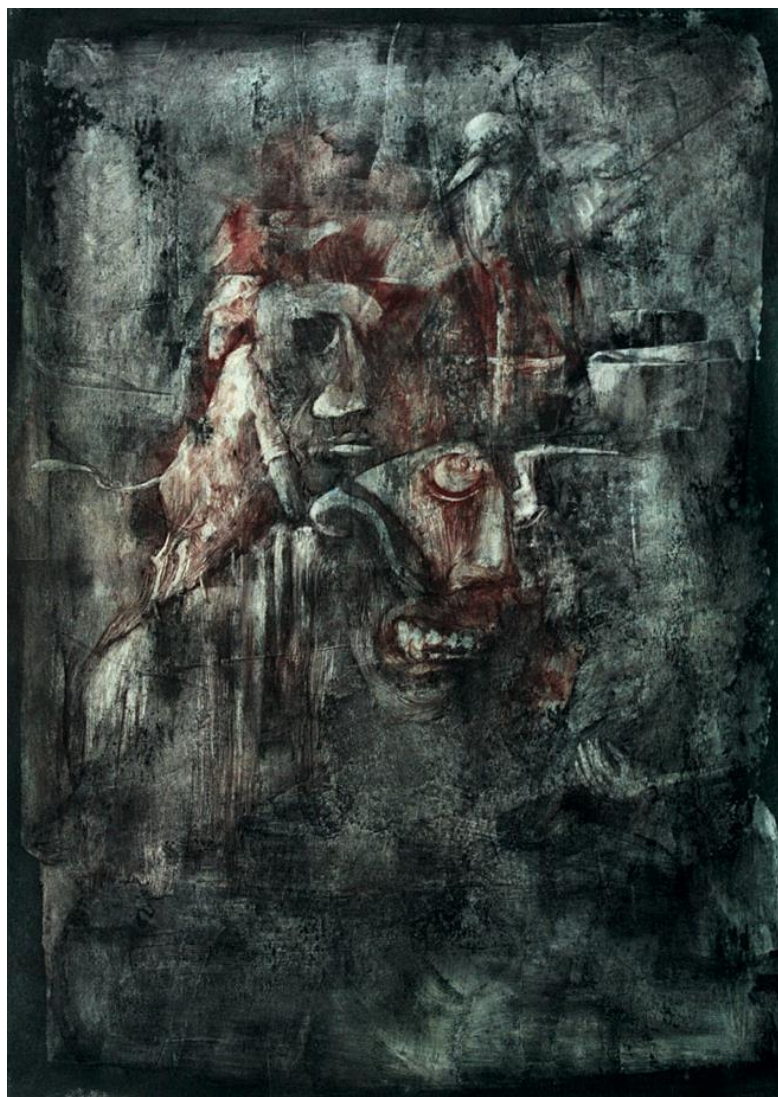
(folclor turkmen)

Sanda Tulics

PACEA

...cu gulerul ridicat de frigul de afară, cu fruntea
pe care se preling fulgi topiți "ai babelor" un
bărbat pășește încet, parcă nedumerit, uitându-
se în jur. În mână ține o floare albă pe care ar
vrea să o dăruiască... femeilor plecate în
refugiu, mamei ce se odihnește în dealul cu
semnele celor plecați, soției sau PĂCII, pe care
nu ar vrea să o piardă din țara lui... Face câțiva
pași se oprește, se uită împrejur parcă ar aștepta
ca cineva să-i fi știut gândurile răvășite, dar nu
se oferă nimeni să-l oprească.

Se întoarce dintr-o dată grăbit și parcă
aleargă... înainte să cumpere superba floare albă,
văzuse într-o fereastră veche, cu vopseala
căzută o porumbiță ce semăna atât de bine cu
PACEA pe care n-ar vrea să o piardă... Se oprește
la mică distanță, se privesc, ea este înfrigurată și
obosită, nu reacționează când el se apropie să-i
așeze la picioare superba floare, doar închide
încet un ochi din care curge lacrima ce-o împarte
cu el... bărbatul atât de doritor de PACE...

Viziuni despre razboi

Tom – 7 ani

© Land forces of the Armed Forces of Ukraine

Yuval Noah Harari

Aceasta este o zi de durere. Ambiția crudă a unei singure persoane provoacă teroare și violență asupra a zeci de milioane de oameni și împinge întreaga omenire spre dezastru. Ne aflăm chiar pe marginea prăpastiei. Dacă agresiunea triumfă, întreaga lume va fi cuprinsă de o nouă eră a războiului și s-ar putea să nu vedem sfârșitul acestei ere în timpul vieții noastre. Viitorul nostru al tuturor depinde acum de curajul poporului ucrainean. Este datoria noastră să îi sprijinim.

Occidentul trebuie să-și intensifice lupta împotriva campaniei de dezinformare a Kremlinului, a declarat pentru [Deutsche Welle](#) **Marina Litvinenko**, văduva lui Alexander Litvinenko, spionul rus care a fost otrăvit după ce a criticat regimul lui Putin. Ea a avertizat că, în lipsa surselor de informare independente, poporul rus a fost „complet spălat pe creier” în ultimii 20 de ani.

Vasile Popovici

O poveste de ținut minte... Via Dominic Diamant

Aș vrea să spun pe scurt o mică poveste, pe care o voi povesti pe larg în altă parte, dacă mai apuc.

Se întâmpla la Lisabona, acum vreo șapte ani, când eram ambasadorul României acolo, Ea, prințesă rusoaică, Maya să-i spunem, a fugit de teroarea comunistă, s-a stabilit în Occident, unde a lucrat pentru cele mai mari case de modă. S-a pensionat de la Channel și s-a stabilit în Capitala Portugaliei. După căderea URSS, s-a dus în vizită la Moskova, unde a fost urmărită și cât pe ce să fie omorâtă de serviciile rusești.

Din vorbă în vorbă aflu că e putinistă.! Înghet! Dar cum e posibil, M. dragă, e un kaghebigist, iar serviciile rusești erau să te omoare ?!

Răspunsul ei m-a uluit:

- Ce contez eu? Contează doar Maika Russia, măreția ei eternă, iar el ne-o redă !

Am înțeles atunci cu oroare, stare niciodată atenuată până azi, că nu e nimic de făcut cu oamenii ăștia, nici măcar cu unii din cei mai buni și mai aplecați spre artă, cum era ea. Fericirea himerei pe care ei o nutresc se va alimenta pentru totdeauna pe seama nefericirii și aservirii tuturor din jur.

Există la rusul de rând o nebunie care-i arde pieptul, dincolo de orice rațiune și sentiment uman : măreția monstrului ce s-a întins peste lume și nu încetează să se întindă nici după ce a nimicuit o sută de milioane de oameni în numele comunismului iar acum o face în numele dreptului rusesc la „siguranță” și spațiu vital. Rog pe toții umaniștii și literații și iubitorii de artă ai lumii să aibă o clipă de reflecție asupra rusofiliei ce ne vine prin cultură. O spun ca fiind unul care-l plasează pe Tolstoi deasupra tuturor. Dar care nu-și face nici cea mai mică iluzie.

Vasile Popovici, prof.univ, dr in literatura comparata, la Univ. de vest din Timisoara

Arie Lamdan

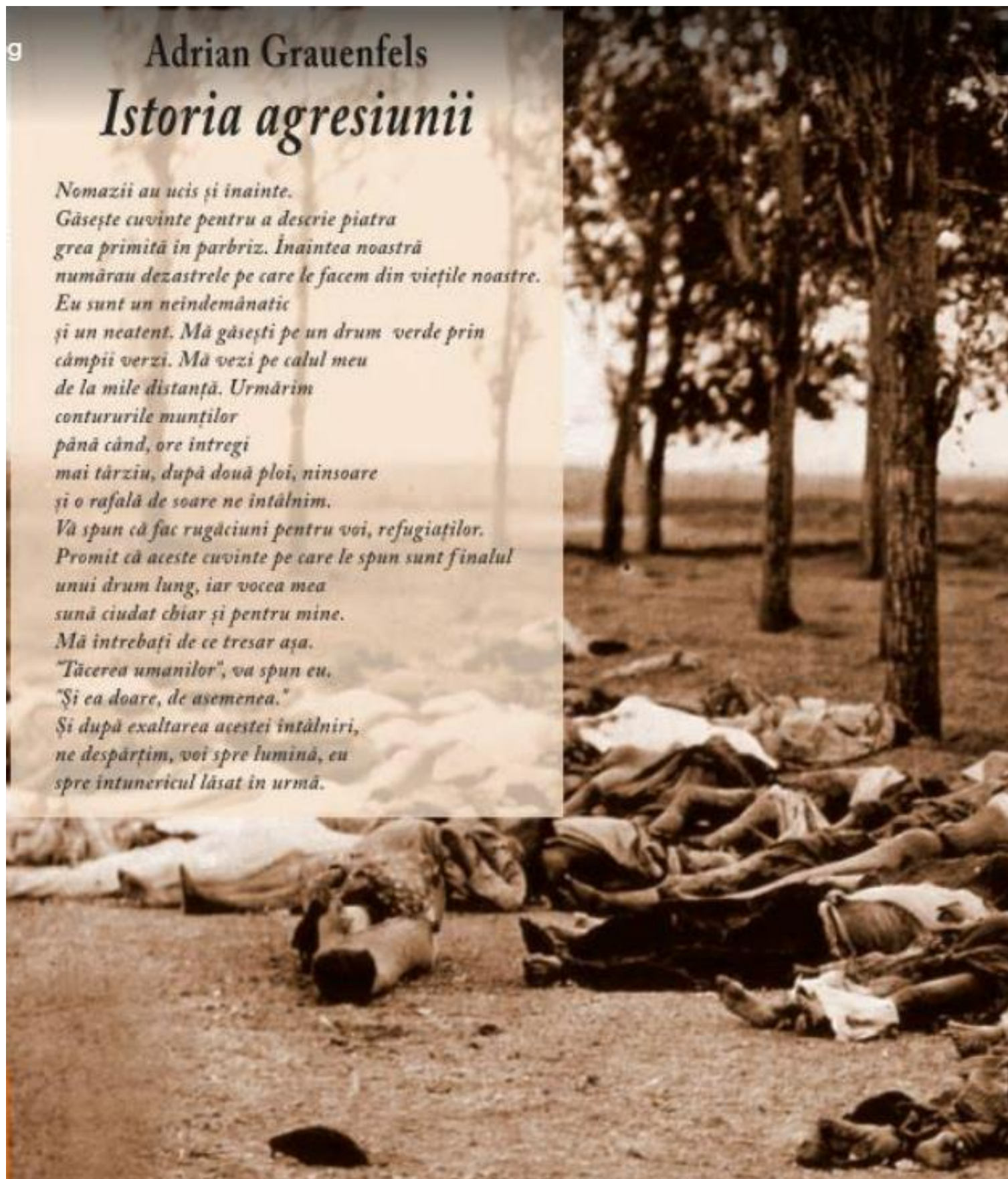
strigatul...

Refugiati

Istoria agresiunii – grafica de Eugen Matzota

Armanda FILIPINE (România)

La granița războiului

Din batista de hârtie
băiatul încearcă modelarea
unui avion, așa cum a văzut
ieri survolând orașul natal
în Ucraina din care fuge
împreună cu mama și cu ursul
de pluș al primilor ani de viață.
Nu iese bine avionul;
hârtia e moale ca zăpada,
își spune copilul, privind
fulgii care îmblânzesc spaima
trecerii graniței către alt acasă
într-un martie care numai
primăvară adevărată nu pare
câtă vreme are miros de bombe
și de moarte, după cum a auzit
în adăpostul subteran unde
s-au ascuns nopțile trecute.
Copilul știe cuvântul moarte
din poveștile în care se retrage
din ce în ce mai des,
lângă personaje imaginare
mai bune decât oamenii
în războaie care par joacă
și unde binele învinge
de fiecare dată răul,
unde personajul curajos
îi bate zdravăn pe cuceritori.
La graniță, un soldat înțelege
amărăciunea copilului
și rupe o filă de carnet
pentru un avion mai trainic.
Cu el vei zbura foarte sus,
îi spune băiatului,
îndemnându-l să fie curajos
și să aibă grijă de mamă.
Femeile par puternice,
îi zice grănicerul emoționat,
dar să știi că și ele
plâng mult în vreme de război.
Și încă ceva, adaugă soldatul
privindu-l în ochi pe băiat:
gustul Ucrainei îl vei purta
mereu cu tine pentru că
îl ai în propriul sânge.

Masa cu lacrimi

Macină râșnița timpului
boabe amestecate cu lacrimi
Tu, Ucraină, pui pe masa
oamenilor o pâine amară
și nu vrei asta, dar ești silită
să pregătești în vreme de război
o masă pentru copiii
care-ți pleacă de-acasă
cu spaimă și speranță.
Îi înțelegi, pentru că și tu vrei
să revină cândva înapoi,
ca să-ți oblojească rănila,
să-ți reclădească orașele,
să cultive pământul roditor,
să zâmbească florilor în primăveri
așa cum azi plâng sub bombe.
Macină râșnița timpului cu răbdare,
ce alta să facă și ea,
decât ce știe încă din negura începutului,
de unde s-au păstrat poveștile
cu alți oameni și alte războaie
care toate s-au dus
și s-au oprit la un moment dat.
Nimic nu e veșnic, pare că recită
în ritmul curgerii însăși Durerea,
personificată azi într-o soră
a ta, Ucraină, țară înlăcrimată,
cu oameni la fel de întristați azi
de acest război trufaș
care se crede puternic
în numele Rusiei, dar
nici ea, Rusia, nu înțelege nimic
din toată această imensă durere.
Macină râșnița și timpul trece
peste oameni și cer
de primăvară înlăcrimată,
trece chiar și peste acest război

Anca Bukowski

Am fost acuzată că aș fi o katusha poetică
dar mai bine așa
decât un grafoman lunetist...

În piață
orbii își ard ochii
pe o movilă
de vedenii.
Ea trece

și râde
de sarcina ei nevinovată
cu un nor
când mergea prin ploaie.
La maternitate
asistentele pregătesc saci cu nisip
pentru o inundație
de gemeni.

Pictură în tabloul electric

Pe terasă
la unica masă
la unicul scaun
un client își ascute piciorul
în ultima ascuțitoare.
Își lasă
pe masă
o casă
un ceas de rasă
o privighetoare de lut
un creion la ambele capete
bacșiș.

Se ridică
piciorul lui face un punct în zăpadă
apoi punctul
pleacă la plimbare
pe furiș.
În urma lui oalele
se chelnăresc.

Clientul

Să ne urcăm în vagoane
gropile ne sunt săpate din sat în alt sat
vom face la noapte
un popas pentru un ceai sângieru la casap.
Să ne urcăm în vagoane
să ne lăsăm duși cu valul de tren
în megafoane
se aude partidul cum linge cotoare de plen.
Să ne luăm în mâini păpădia cu colțuri
să suflăm în ea cu ultimul respir
să ne batem cu bulgări de bolțuri
pe obraji-n delir.
Să ne urcăm în vagoane
să calce pe noi nou-veniți
cu casele la balcoane
să le facem cu mâna
ca și cum am fi fericiți...

Doar de plecare

ALTE LECTURI despre arta , cultura ,
critica, muzica, istorie, razboi, arheologie ...
gasiti zi de zi pe net in paginile
JURNAL ISRAELIAN

Adresa:

<https://www.jurnal-israelian.com/>

Editura SAGA produce carti, ebooks,
Albume de arta, antologii, grafica si traduceri :
Mail - gadrian40@gmail.com

Editura SAGA